

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నె 13-వ తేది బుధవారము

తది తో క్కరి నా మ సం వత్సరము, శక శ్వేతమాస శుక్ల చతుర్థి ౧౪.

No. 63

సంచిక ౬౩

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దము ద్వారా మాయమందుగాదు. పంటమందులవలన మోసముగలంగను. తంపభాషచేటిని చూచికోనిన మోసముగలంగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతతలన దేశమునందంతటను వెలసివచ్చి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టిపీథి, మదరాసు.

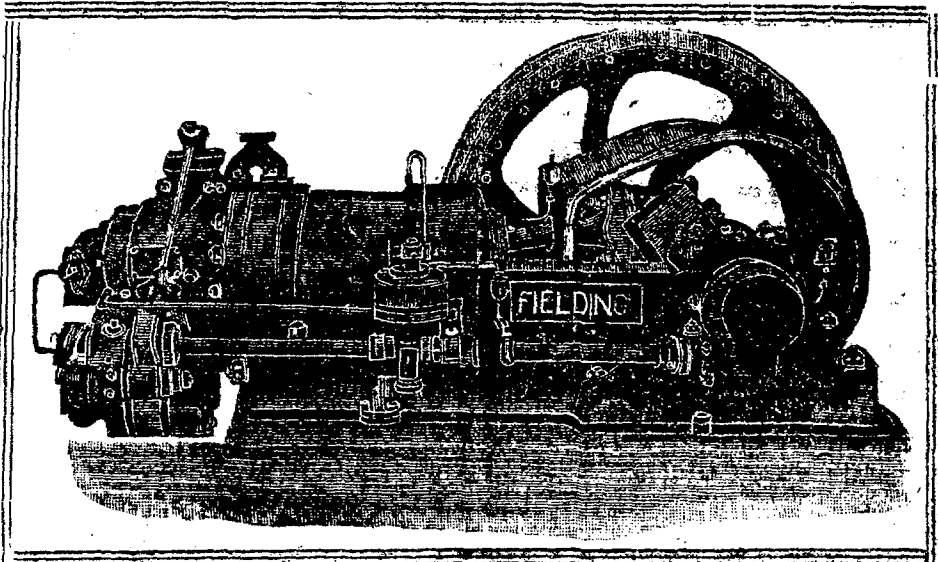
సంస్కృత గ్రంథములు - తెనుగులిపి

(1)

అమరకోశము మూలము.	సృష్టార్థము, అంగ్లము	అర్థవిధియుంట్లు రాయము - అర్థవిధియుంట్లు రాయము.	అర్థవిధియుంట్లు రాయము - అర్థవిధియుంట్లు రాయము.
భాషాంతరములుగలది చిన్న నైపు అట్టలెండు	౦ ౮ ౦	అంగ్లము: కేవలము, పాఠవిధియుంట్లు	కాకికో ౧ ౨ ౦
మధ్యకాలము మూలము 16 కట. కటానలెండు	౦ ౦ ౦	"	అట్టలెండు ౦ ౧౪ ౦
ప్రకృతము 1 కటానలెండు	౦ ౧౨ ౦	కామకామరత్నము	౦ ౧ ౦
డిటో 2 కటానలెండు	౦ ౧౨ ౦	డిటో	౦ ౧ ౦
డిటో 3 కటానలెండు	౦ ౧౨ ౦	వృత్తిపాఠశాలము - మూలము	౦ ౧ ౦
క్రికెట్ కోడు - మూలము	౦ ౬ ౦	కాలరామాయణము	౦ ౩ ౦
క్రికెట్ కోడు - మూలము	౦ ౩ ౦	ఇండియన్	౦ ౪ ౦
డిటో	౦ ౧ ౦	కృష్ణము	౦ ౪ ౦
		క్రీడకోటాక్రీడకోటాక్రీడము	౦ ౪ ౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పుష్కలమైనవి అనుబంధము చున్నవి. అన్ని సయిజాలు స్థానములో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములవేతనము లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి తరచు మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయును.

586 పోల్ యేజంట్లు: - డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., 12, తంబు శెట్టిపీథి, మదరాసు.

ఒక కన్నపు దొంగను

నమ్మవచ్చును 768

ఒక బహుళ కప్పకారమును మాత్రము నమ్మవచ్చును. మిరియ్యవ్యాధి మొదల ఒక వ్యాధిని కప్పకారము వచ్చును. అమరావతి, కల్యాణ, యినుక పెట్టెలు, బ్రంకులు మొదలగు వాటికి తగినది. క్యాటలాగునకు ధరలకు వ్రాయును. VARSHNEY METAL WORKS, ALIGARH

వే ప వి కాల పు మండు

కూష్మాండలేహ్యం

ఈ శాస్త్రమును పఠించుటవలన సమస్త శైశ్వములు మేళుచును, నిర్మాకము నివాహము, పోషణముగాక శ్రీలకుండు మేళుచు మొదలగు వేదవి శాస్త్రములకు పనిచేయును. కొమ్మలపై కలగజేయును. శ్రీ 1.1 దు 2. అ. రక్తిపుడవ శాస్త్రం ముఖ్యమైనది, యింత కారకములవలన కలిగిన ముష్కమును పోగొట్టి బలముచేయును. శ్రీ 1.1 దు 2.4.0.

కట్టారామ శైశ్వకాల, రాజవరం, గోదావరిజిల్లా.

● గణగణగణగణ

MONEY Making Book.
"Key to fortune" (in Press)
Sent FREE on request agents, and supplies of Patent medicines, Books, Watches, Clocks etc., at cheapest rates.
Apply to Pearl & Co
Victoria Gardens, Bombay.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగకొమ్మలకు మేళములు వ్యాధి లేదు. పిలికారీతో యి లేదు. ఎటువై, కెటువై, పచ్చ, అను మూడు విధములు తెగకొమ్మలకు మూడు పూటలూ ముక్కలు. శ్రీలకుండు మేళములకు మొదలగు వేదవి శాస్త్రములకు పనిచేయును. (1251) డబ్బీ 1 కట 2.4.0
గంధర్వ శార్మి, రాజవరం (గోదావరిజిల్లా.)

అల్లూరు శ్రీకృష్ణవిలాస సభవారు

ఏలూరు గ్రామమున మోతేవారి హాలులో

జూన్ 14-6-23 తేది గురువారం రాత్రి

భక్తిరస ప్రధానము

రామదాసు నాటకమును

ప్రదర్శించెదరు.

అందు శ్రీకృష్ణరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు వీరు వేషమును ధరింతురు.

రవీంద్రారెడ్డి, బి. ఏ. బి. ఎల్.

కార్యదర్శి

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాట్టా

రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1923 సం॥రం జూలై నెల మొదటితేదినండి బెజవాడ, బకింగుహాముపేట ఈ రెండు ట్రానులలో ప్రయాణీకులకు టిక్కెట్లనిచ్చు ఆఫీసులు మూసివేయబడును.

సుగుణమణి అధ్యక్షతన 2 వ మాన్యురు 0-8-0

పాండరికమాహాత్మ్యము

పాండరంగమాహాత్మ్యార్థము. ములభి } రు 0-8-0
తైలిజండు వదనమున వ్రాయబడినది

చిత్రరంజనదాసు జీవితము

వనోపాసముగ రచియింపబడినది } రు 0-8-0

నాచెలసాల అనుభవము

మహాత్మాగాంధీ ప్రతిమనకు తెలుగు } రు 0-12-0

స్వప్న వాసవదత్త

చిలకమర్రి శిష్యునిసంపాదనారంభే రతి } రు 0-8-0
యంపండుయొక చక్కనికాటము

శృంగారనైషధసారము

నైషధమునకు సరిచిత్రమున వ్రాయబడినది } రు 0-12-0
ముందరొకవారిమాత్రము వెల 0-10-0

యె.కె. బి. వై గ్రంథములు 5 తెప్పించేయెడల రు 2-4-0

మాత్రము. పోస్టుచార్జీలు ప్రత్యేకము.

762 అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని.

గుంటూరుజిల్లా, మద్రాసు (వెసిడెన్సీ)

బహుమానము

వైద్యవిద్య

జయరాజ్ శ్రీకృష్ణములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య వారాయణజీ శేకవజీ,

(8198) 37, బీకానూరురోడ్డు, మద్రాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అభ్యుదయగ్రంథములో బర్మీ గాంధీ, యోగిశ్చక్రి, నానూలుసు, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతివైద్యము, మంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టచేత రిమామలు, విద్యుత్బలదీపకములు గలవి. ఇంకా క మనముగని మూలముచేయుట, ముదిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో చూడెడినుట, కిరీటులేని కలకాయచేత మూలబడించుట భూమిపై గలయెత్తుల గాలిలో మనముగని నిర్మాణముగా నిల్పు. మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివినవారికి మేజర్ చేయబడి గ్యాలోరీ యిచ్చునున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0 లు. 2118 బి. ఎల్. జనార్దన్ గారియను. పరిగోలు గుంటూరుజిల్లా.

దక్షిణ హైదరాబాదు

(ఒకవిలేఖరి నుండి)

దివాణాబహద్దర్ సేట్ రామగోపాలగారి

మరణము

జూన్ 8:—గురువారము 81 వ శాదు ఉదయము 7 గంటలకు సీకంద్రాబాదుకుదిరి దివాణాబహద్దర్ సేట్ రామగోపాలగారు కన్నుమూసెరి. వీరివయసు 74 సంవత్సరములు. ఆ శాదు వెంకటాచార్యులొకరు కాలములు మిల్లులు మూలములైన. చనిపోయిన తరువాత కాలము గంటలలోనే కడుము గొని పోడినది. శాశాభాగములనుండి వెళ్ళుచున్న గుడిగూడి సేట్ గారి యెడల తమకు గలగౌరవభావమును ప్రకటించి, మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు శాగన్నగంటకు కృతఃభూమి యందు జనానసంస్కారము జరుపబడినది. సేట్ రామగోపాలగారి కాల్యక్షము దేశమంతటను ప్రసిద్ధము. వారొప్పవ ధర్మకార్యములు జరిపియుంటుంటే, బాసా, మధుర, మున్నాకాఫలములను విశ్రయాణివల సౌకర్యములు జీవించినవికాలములయిన ధర్మకాలము, శ్రీముని, వేయిసోళ్ల వీరి యువారభావమును చూచుచున్నది. జాతిమతభేదము లేకుండ ప్రజాపితై కార్యములకు వీరొప్పవ సహాయ మయ్యెను. వీరొప్పవ విరాళములు అసంఖ్యాకములు.

సర్కారు ఆసిఫీయూ జాగీర్దారుల మగపిల్లల విద్యాభ్యాసమునకై ప్రత్యేకమైన ఏర్పాటు

మహాభూతిసంపాదన వైఖాను ప్రభుత్వగారి ఆజ్ఞాపాతము జాగీర్దారుల మగపిల్లలవిద్యాభ్యాసమునకై వేల పేజీయందు ఒకపాఠశాల భవనమును ఏర్పాటు సుందర్మర మొక్కంటికి లక్షిముప్పుది శాఖకు వేల యాభ్యులు కృతఃభూమిలో ఫలీ సంవత్సరారంభము నుండి ఆనగా అక్టోబరునెలలో స్థాపించబడును. ఈపాఠశాల అంగీకారానికి పాలనలోనుండును. నలుపురు సహాయాధ్యాయులు విరోపాకతిబాంధవముని నియమించబడుదురు. మరవిద్యగలవలకై ప్రత్యేకమైన ఏర్పాటు చేయబడును. విద్యావిధానము కేంద్రీకృతముగా కాలము సుబంధించియుండును. జాగీర్దారుల ఆదాయములనుండి నూటికి రెండు రూపాయలు చొప్పున ఈ పాఠశాలకొరకు కనూలు చేయబడును. అమీరు ఈమావుల పిల్లలందఱుండి వెల పిక్కింటికి 150 రూపాయలు చొప్పున కనూలు చేయబడును.

దివాణాబహద్దర్ బిరుదు.

పంచమ జార్జి చక్రవర్తిగారి జన్మదినోత్సవసందర్భమున రావుబహద్దర్ ఎస్. ఆరవముడు అయ్యంగారు అగడ్తలో బి. ఏ. బి. ఏ. గారికి దివాణాబహద్దర్ బిరుదు ఒకపేజీయందు వీరి ప్రెసిడెన్సీ ఇలాకాలో ముద్రపెట్ట వ్రాయబడును. పరీషాదర పాఠశాల, ధర్మశాస్త్రము, ఇదియరకు ప్రభుత్వమువారు రావు సాధులు, రావుబహద్దర్ అను బిరుదులనిచ్చి వీరిని గౌరవించిరి. గతవిద్యసంవత్సరములలో అనేకకార్యములు ది. ఆర. బి. రెసిడెంటు గారికి అండర్ సెక్రటరీగా పనిచేసినయూ శ్వామి. మరవలంపులకు సుబంధించిన వెంటలు బ్యాంకుకు వీరు అధ్యక్షులుగానుండి అరిపర్యంతతో దానినిపురున్నాడు. శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాష నియమమునకు ద్రవ్యసహాయము చేసిరి. సౌత్ ఇండియన్ క్లబుకు వీరు అధ్యక్షులుగానున్నారు.

శ్రీ ఆంధ్రసరస్వతీనిలయము (నల్లగొండ)

యొక్క ద్వితీయవార్షికోత్సవము

జూన్ నెల 1, 2 వ తేదీలందు నల్లగొండలో ఆంధ్రసరస్వతీనిలయము అను గ్రంథాలయముయొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవము శ్రీశేషాద్రిమణిపుణ్య కళాభావములో నొరకు శ్రీచూక్ దూపాటి వెంకటరమణాచార్యులగారి యాధిపత్యమున జరుగబడును. అధ్యక్షులొకశాస్త్రము నిజము రాష్ట్రముయొక్క యమాభ్యుదయై పూర్వవర్ణితోనిండియుండి భుక్తుల సత్సంకల్పముల గావించెను. కార్యసేవకేతన దివి వినిపించుచున్న గ్రంథాల యముల యభ్యుద్ధింపబడినవియు, ఆంధ్ర వాఙ్మయమునుసూర్యయు ముందియుపన్నాములు జరిగింది.

చూపేబహువులో వారికధలు ఉపన్యాసములు

అధిక శ్రేష్ఠి బి. ఏ. గురువారము మొదటిభాగము మూలము (యె. శ్రీయుతులు విద్యాక బి. క్యాచురాజు, రావు రాజు గారు (వై. జి. చక్రా) చారణము, సత్య వాక్యభూతియు, ప్రహరచక్ర, వారిభాషాభివృద్ధి నమనంది సంగీతమాయాభ్యుదయ తో కాలక్షేప మొనర్చిరి.

అదివారము శాదు సాయంత్రము ఆరగంటలకు ఉపశ్యాసన సభ సమావేశపరచబడెను. శ్రీయుత విశ్వేశ్వరనాథ్ బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. వీరూ అధ్యక్షుల జమించిరి. ఉద్యమగురించి శ్రీయుతులు వెంటపెట్టిగారు హైకోర్టుజేజీ, పాలపర్తి శత్య వారాయణగారు, కాశీవసాదుగారు, ఆకాదమిరాజ్ పాండు గారి ఆంధ్రభాషాచందన, హిందీ భాషాచందన ఉపన్యసింపిరి. కత్తెలను, అధ్యయనము పుష్కలములచే నెలకొనింపబడిన శ్రీపుణ్యమును గురువారు విమర్శించి సభసంపదించిరి. రాత్రి పదిగంటలకు సభ్యుల కిరతాభివ్యవహిత సభ ముగించబడెను.

సోమవారము శాదురాత్రి ఏడుగంటలకు సమావేశమైన సభకు శ్రీయుత వామన్ శామన్ జాగీర్దారుగారు అధ్యక్షులుగా నెమ్మదిచేత శ్రీగయ్యాకుసాదు కర్మగాని అధ్యక్షులుగా నెమ్మదిచేరి. శ్రీయుత బరలత్తున్నగారు, విద్యాక బి. క్యాచురాజుగారు ఆంధ్రభాషాచందన శ్రీవిద్యను గురించి యుపన్యసింపిరి. కాశీవసాదు, వామన్ శామన్ జాగీర్దారుగారు హిందీ భాషలలో శ్రీవిద్యలన గలుగులాభములు, దాని యాభివృద్ధి, ఈవిషయమున పునఃపునరాధ్యక్షులు నూచించిరి.

కె. కృష్ణస్వామి మదిరాజుగారు హిందీసభ కమిషన అధ్యక్షులుగా, కత్తెలను కృష్ణ రావందనము లప్పించిరి. సభ రాత్రి 10 గంటలకు ముగింపబడినది.

అదివారము శాటిరాత్రి శ్రీయుత సడింపల్లి బాసకి రామశ్యామ (వై. ఫల) ముఖ్యము శ్రీవిద్యాభివృద్ధి కమిషనరములను సద్యేయతో "సభాదానియము" సారకభవధర్మ నమనంది కలక్షేప మొనర్చిరి. తరువాత వారిదానియము గానంబడు చిత్రవిధిత చేపట్టగాని ఈతివాక్యములకు చితకభయగాని అలంకార కర్మలుగాని మోటు హాస్యముగాని వీరు చెప్పి కథయందు గానంబడినది వీరు మనోహరమైన పాటలతో ప్రేక్షకుల మనముల కానందముని నొలబడించిరి.

యస్.టి. బి. య.క. హిందూమైస్ట్రాలు మెంటుపాడు

ఈ పాఠశాల పూర్వము మిడికోస్కూలుగానుండి రెండు సంవత్సరముల క్రిందట మైస్ట్రాలుగా మార్చబడి దివడిపాధి వృద్ధి నొందుచున్నది. ఈ సంవత్సరమున జూలై నెల 28 తేదీన పాఠశాలను తెరచివేసినది నూర్మూలైలు శ్వామి వెట్టెరుకుచున్నది. మనస్సి బయలుయూర్లనుండి విచ్చు విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగా హోస్టలును వెబోల్పి దానియందు వారికి భోజన సమకాలియములు నివాసములు యెలు మొదలగు సౌకర్యములను సమకూర్చుటకు యీ పాఠశాల కవిటీ క్లెటర్లగారు పూనితో పనిచేయుచుండుటయొరియు శ్వామిని జుము. ఇతర గ్రామములనుండి విచ్చువిద్యార్థులు మనుషటింకె కష్టంక సతసరముండనని లోయచున్నది. ఇదలి యుపాధ్యాయులలో చాల మంది బియ్యం, యల్టియ కలరు. మిక్కిలి విజుగల ప్రకృతి కాస్త్రమకరములు విస్తారముగా కలవు. నొప్పు తెల్లరి కూడ యున్నది. రైలు, కాలువ, నొడ్డు, మోటారుసర్కిసు, మొదలగు గమనాధసము. లీ గామమునకు కలిగి యున్నయిన దూరగ్రామముల విద్యార్థులెంత చదువుకొనుటకు వీలగానుండునని నమ్ముచున్నాను.

గ్రామవాసి.

మైసూర్ ప్రభుత్వ సంస్కరణములు

మాణిక్యవేలు మొదలియార్ గారి అధ్యక్షతన జరిగిన ప్రభాసమావేశమున మైసూర్ వాస్తవ్యులకు యస్. శ్రీవివాస య్యంగారు కాశ్యత కార్యనిర్వహక సంఘమును ప్రాధిపత్య యబద్ధము గావించునెడలను అధికారులకు వీటో అధికారము లేకుండు నెడలను ఆభిప్రాయ కలిగి తీరు సని పలికిరి. అధ్యక్షులు సంస్కరణ సంఘమువారి మూలముల నిరసింది ప్రభా సు. పూర్వమును అసభికార సంఘముకు సంపదలేననియు, సంఘాని కార్యనిర్వహక సంఘమున అధికారసభ్యుని నియమించునెడలయు, శ్రీయుత కూడ నియోజక భిక్షర ముండలేననియు, సభ్యులలో 2/3 వారు ఎన్నుకొన బడలెననియు స్పష్ట ప్రకటించి, వాక్యస్పష్టము, ప్రతికా స్వాతంత్ర్యము సంఘవిరూపణ స్వాతంత్ర్యము మొదలగునవి యొసగుబడలేననియు నుడిపిరి.

భిల్లీ పోలీసు నూనెంపెండెంబు ఇంటిలో దొంగతనము గావించినదాని ప్రత్యేకముగా నెడోయిక ఉద్దేశముతో గురించి దివి తెలియుచున్నది. అఫీసు రికార్డులను ముద్రాంగళియక యను, తాళము చివుల గుత్తి, రివాలవరు ఎత్తుకొనిపోయినా

విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోపసంఘము

ద్వితీయ సమావేశము; విశాఖపట్టణము

జూలై 3-6-23 ఉదయము

హాజరు 17 గురు

శ్రీయుత తరిగొవ్వల శ్రీనివాసరావు గారి అధ్యక్షత క్రింద ప్రసంగించుట యొక్క ఉద్దేశములు గావించబడినవి. 7-2-28 తేదీ కథాకార్యక్రమమును, 6-5-28 తేదీ కథాకార్యక్రమమును కార్యదర్శి చదివినవి అంగీకరించబడినవి. అడిటరుగారి రిపోర్టును అంగీకరించి కార్యదర్శి చదివిన జమాఖర్చు లెక్క అంగీకరించబడినది.

కార్యదర్శి చదివిన ఖండసంఘ లెక్క అంగీకరించబడినది.

కార్యదర్శి చదివిన ప్రచారమునకు రాఖర్చు లంగీకరించబడినది.

సేవామిత్ర లెక్కలపై శ్రీయుత జనంతి సుబ్బారావు గారు విభజనముగా చెప్పిన అధ్యంతర తీర్మానము త్రోసి వేయబడింది. రికార్డు చేయబడినది.

కార్యదర్శి సహాయకార్యదర్శి ఉపాధ్యక్షుల రాజీనామాలు మరుచటిసభకు నిలువబడినవి.

శ్రీయుత కమలరావు బుచ్చి నుండరావు గారు ఈసభ యందు కట్టిన లెక్కలపై ప్రసంగించారు. వారి సమాధానముతోను సరిగానున్నచో లేనచో చూచి అధ్యక్షుల ఆమోదమునకు వస్తుటకు ఈ క్రింది ఉపసంఘమువారి తీర్మానము చేయుటకు సభవారు తీర్మానించరి. ఉపసంఘ కమిటీలు మ. బంగారయ్య పంతులుగారు, త. వెంకట శ్రీనివాసరావు గారు, బ. సుబ్బారావుగారు.

శ్రీయుత క. వేం. సత్యనారాయణమూర్తిగారి "రెండు మూడు" సభలు తీర్మానము పట్టుకట్టెట్టగా అధికసంఖ్యాకులచే త్రోసివేయబడినది. రికార్డు చేయబడినది.

తృతీయ సమావేశము

8-6-28 సాయంత్రము హాజరు 27 గురు

శ్రీయుత తరిగొవ్వల శ్రీనివాసరావు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ ప్రారంభించి ఈ క్రిందివిధముగా కార్యక్రమము నిర్వహించెను.

(1) ఒక కార్యక్రమము కథాకార్యదర్శి తీర్మానము రెండు సభల వాటికిగాని మరల చర్చకు రాకుండదని మొదటిజిల్లా కథాకార్యదర్శి తీర్మానము ప్రకారము ఈ నిబంధనల తీర్మానము ప్రకారము ఈ నిబంధనల తీర్మానము ఈ కథాకార్యదర్శి తీర్మానము ప్రకారము, కమిటీపాటి చింతజ్ఞ వారా యణిరమ్మగారు అక్షేపించగా క్రిందివిధముగా ప్రశ్న యాలించు ప్రకారము నిబంధనలు ఉపసాదించుటకు అధ్యంతరము లేదని చెప్పిరి.

పూర్వపు నిబంధనలు పరిశీలించి ఒకటవ అనుబంధము ప్రకారము ముద్రాపించబడినది.

ఎన్నికలు

(అధ్యక్షులు) శ్రీయుత, తరిగొవ్వల వేంకట శ్రీనివాసరావుగారు.

(కార్యదర్శి) ,, మల్లిమడుగుల కోదండరామస్వామిగారు.

(కోశాధ్యక్షుడు) ,, మల్లిమడుగుల బంగారయ్య పంతులుగారు.

కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు:—క. బి. నుండరావు గారు, ధ. చింతజ్ఞ వారా యణిరమ్మగారు, త. వేంకట సరసింహారావుగారు, మ. రామచంద్రకృష్ణగారు, త. వాసుదేవరావుగారు, త. వెంకట సుబ్బారావుగారు. వం. అప్పారావుగారు.

4-6-28 ఉదయము హాజరు 21

"కాలిగ్రాస్" కార్యక్రమము జిల్లాలో ప్రచురణ చేయబడుటకు జిల్లాసంఘమువారు వెలకు 500 రూపాయలకు తక్కువకాదు మొత్తముతో కేరళాధికారుల నియమించి ప్రచారము వివిధ భాషలపై పెట్టుటకు కార్యనిర్వాహక సంఘమును కోరబడినది.

ఉప:—మ. వేం. రామమూర్తిగారు.

4-6-28 (మధ్యాహ్నము)

వివిధ వీరభద్ర పాఠశాలలో హాజరు 102 గురు

ప్రత్యేక కార్యక్రమము గాక రూ. 1000 లకు మించకుండా సామాన్య తిరుగు పన్నునిధి నుండి సాధారణ లక్ష ధనసాయము చేయవలసివచ్చును, ఇదివరకా నిధ్యంతరముండి ఏమిటో అదిపోయిన మొత్తమును ఇందులోనే చేరవలసియును ఈ కథాకార్యదర్శి తీర్మానించుచున్నారు.

ఏ కారణము చేతగాని కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షుల తెరగి గాని కర్వదా జనగుండలవలన తమతమ కుటుంబములకు తమ వీలులేవును కార్యదర్శి కోశాధ్యక్షుల అధ్యక్షులకు, అధ్యక్షులకు కార్యదర్శిగాని కార్యదర్శులకుగాని తెలుపవలసియు, కార్యనిర్వాహక సభకుడ సమావేశమగుటకు సకలకాలము లేవును, వారు కార్యనిర్వాహక జిల్లాసంఘముల అంగీకారము లకు లోబడి కార్యనిర్వాహక ఆయాపనుల ద్వారా జరుగుట కేర్పాటు చేయవలసియును ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

తిరుగు పన్నుకార్యదర్శి సామాన్యగాని, కమిటీల పాలనాంశాలుగాని కమిటీలచేయువారు జిల్లాసంఘమునకు చెందవలసిన సామాన్య కార్యదర్శిగాని, ఆయన స్థానమున పనిచేయు వారికి గాని అనివార్యములగు కారణములన్న కన్న వారముదినములు మించకుండాను కార్యదర్శిగాని ఆయన స్థానమున పనిచేయు వ తీర్మానించుటకు తమకర్వదా కమిటీ సామాన్య 3 దినములకు మించకుండా కోశాధ్యక్షునికి అందజేయవలెను. అని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

కర్వదా జనగుండల తీర్మానమును, కర్వదా హాజరు దరఖాస్తును, కర్వదా నిధినిండికోరి అప్పుల దరఖాస్తును కార్యనిర్వాహక నిధినిండి అలాచనకై పంపుటకు తీర్మానించబడినది.

విజయనగరంలో ఆస్పత్రిని నిర్వహించు గోపాల కృష్ణకృష్ణగారి నిధిపేరు 3500 ల కంటే ధనము కనూలు చేయబడినది గనుక ఆస్పత్రిని నిర్వహించు రాష్ట్ర సంఘము జిల్లాసంఘమునకు దయచేసిన రూ. 5000 ల నుండి సకలదర్శికి అధ్యక్షులు కమిటీలకు మొత్తము రూ. 3500 ల విజయనగరములో ఆస్పత్రిని నిర్వహించు విజయనగరపుర సంఘమునకు ఈ సంఘమువారిచేతులకు తీర్మానించుచున్నారు.

కార్యనిర్వాహక సమావేశానికి నియమించు తీర్మానముపై జరుగుచున్న ఈ కన్న వెంటనేమిగిలి ఈ తీర్మానమును కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు విడిచిపెట్టబడినది.

దేశబంధుదాసుగారికి విశాఖపట్టణము కమిటీసభ్యులను సన్మానకరము సమర్పించుటకు ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

* * * * * విశాఖపట్టణము జిల్లాజాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ

5-6-28 హాజరు:— 7 గురు

రెండు వెలకంటే తక్కువగా మ. రా. రా. మ

లూ: ధనం వేంటురావమూర్తిగారి (2) శ్రీపాది వేంకటరా యణిగారి వెలకు రూ. 25-వైను. మ. రా. రా (3) క్రాంతిరా రామయ్యగారి (4) కాళహరి కృష్ణమూర్తిగారి (5) పూర్ణ తిరు కతిరాజుగారి, (7) గాంధీ వే. రాజుగారి, (9) కవికొండల వేం కట కర్వరావమూర్తిగారి (9) చేతియ్యం అక్షణాలంగారి వెలకు రూ. 20- వైను. మ. రా. రా (10) మిక్కులవీర వేం కట కర్వరావమూర్తిగారి (11) పా. కోడేటి భంజంజరావు గారిని గౌరవ ప్రచారముగా నియమించు ఈ విషయము లింగి రెండు మాసములైన పిదప ఆచరించుటకు తీర్మానించు చున్నారు.

మిగిలిన ప్రచారపు దరఖాస్తులు కచ్చే కార్యనిర్వాహక సంఘసభకు పంపుటకు అనుమతించి భోగిల్లా కార్యదర్శి తప్పింక వలెనని తీర్మానించు చున్నారు.

మహారాజశ్రీ, మహారాజ రామచంద్రకృష్ణగారు జిల్లా లోని కర్వదా సరిగా జరుగుచున్నచో లేనచో చూచి కార్య దర్శికి తెలియజేయవలసినదిగా కోరుచు అది వాస్తవమునకు వెలకు రూ. 40- సహాయము ఇచ్చుటకు తీర్మానించు చున్నారు.

ఉప:—క. బంగారయ్య పంతులుగారు, బల:—క. బి. నుండరావుగారు.

(1) క వారిని (2) క వారిని పాలాన పూర్తి పురం లోను, (3) క వారిని (4) క వారిని ఆవకాశి వీరవల్లి రామాలాలోను, (5) క వారిని పాలాన రామాలాలోను, (6) క వారిని (7) క వారిని కర్వదర్శి రామాలాలోను, (8) క వారిని (9) క వారిని కర్వదర్శి రామాలాలోను, (10) క వారిని (11) క వారిని విజయనగరం రామాలాలోను

(1) క వారిని విశాఖ పట్టణము, కర్వదర్శి రామాలాలోను, (2) క వారిని (3) క వారిని కర్వదర్శి రామాలాలోను ప్రచారముచేయుటకు కోరబడినది.

కార్యనిర్వాహక సంఘము క్రింద వెలకు 20 రూపాయలకు మించకుండా గురుస్తాయున్న రూ. 10 లకు మించు బట్టో కుక; క 20 లకు మించు యింటిపెట్టె; రూ. 10 లు అమ్మ (వారపరికరములు, ఉత్తరపత్రికలములు కర్వదర్శి రామాలాలోను, (2) క వారిని కర్వదర్శి రామాలాలోను అయ్యాయ్యులు కార్యదర్శి చేపట్టుటకు అధికార మివ్వబడినది.

పూర్వమున నుండియు ధనసాయము ఇచ్చుచున్న పాఠశాలలకు అవిధముననే ధనసాయము ఇచ్చుటకును, అంత త్వరేన్ను కంపనపాఠశాలకు రూ. 10 నుండి 100 రూపాయలకు సహాయము పెంచుచేయుటకును, ఘంటానానిపాఠశాలకు ఖాతాపాత పాఠశాలకు 1922 క సంవత్సరములో అంత మయ్యే సంవత్సరం రూ. 100 ల సహాయము ఇచ్చుటకును తీర్మానించబడినది.

మ. కోదండరామస్వామి, కార్యదర్శి.

* * * * * విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోపసంఘము 1928 మే నెల జనరల ఖర్చు

జనరల	ఖర్చు
వీ. వెం. నిలక	1130- 7-9
కా. నోల్లంపున నిధి	898- 9-7
కర్వదర్శి కర్వదర్శి	45- 0-0
చందాలు	4-14-0
జిల్లాసంఘము కమిటీ	18- 0-0
ప్రచారకుల ఆద్యక్షులకు	10- 9-0
కా. బి. రెడ్డిగారి	23-12-0
పా. వేం. ఆద్యక్షులకు	5- 2-0
	1687- 6-4

ఖర్చు	ఖర్చు
పాఠశాలలు	27-11-0
కార్యనిర్వాహక కమిటీలు	16- 0-0
ఉత్తరపత్రికలములు	6- 2-0
కంకులు	2- 3-0
అమ్మ	0- 2-0
వారపరికరములు	8- 1-6
కార్యనిర్వాహకము	0- 0-8
ప్రచారము ఆద్యక్షులకు	176- 7-0
పా. వేం. ఆద్యక్షులకు	10-15-6
మ. రా. నుండరావుగారి	569-10-5
మ. కోదండరామస్వామిగారి	820- 1-8
	1687- 6-4

మల్లిమడుగుల కోదండరామస్వామి, కార్యదర్శి

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-1

మొదటి వాచకం 0-6-

హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ 10-0-0

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు

వీలయిన సులభ శయిలిని వ్రాయబడినది

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యనిర్వాహకము,

నెం. 7 కంటే కట్టిపెట్టి, మదరాసు.

వెలస్వల్పము! వినియోగము!

మోహిని తెలుగు

క కంటేములు గల పీసా 1.00 ఆదాయం 0.13-0.00 మూలకం.

అమ్మతాంబసం డిపో, మదరాసు.

నను, కేశాబాసంబేడి దువడివలకుండి క్షేత్రమును అచటి
వల్లవారి గొంప ప్రేమలను బడసి శ్యామముగ బ్రవర్తించి,
యధమునందు కనిపెసేయించుటబట్టియే కేశాయం దట్లు కలుగు
బడగలిగియుండుట యైనది. కేశాబాసంబేడి భారతీయులు కత్తిట్టు
వారుకారు అట్టిసందర్భములలో వీరితో పశులను సహించి
చెరమని కేశాబాసంబేడి దువడివలకుండి క్షేత్రమును సమీపి.
తినును బాటైన భారతదేశమునందు గావచ్చు గాని అభిలాష
మాత్రముగారు. ఇతరప్రాంతములందు గావచ్చును.

గోనుగుంట్ట పేంకట స్మరహృదయం.

చరణోయనాద	—
గాయనము తగిలి చరణోయనాద	—
కన్పించినవాద	—
గాయనము తగిలితవాద	—
ప్రసాదములేని అతిశయబిజవాద	5
అతిశయబిజ, శబ్ద రహితమందు శాసనవాద	8
ఈ విధము లనవలయునని తోచవచ్చునుకాని అభిప్రాయము, అనియోగ్యాని, తెల్లకాయల ప్రతిష్ఠించుకలయును నది కాకాభిప్రాయమందుని ఏ అంశమునైనను తలచక మా	

అవు కృష్ణుడు	20	డిక్రీలు	రు 160-0-0	182-0-0
చొట్టికృష్ణుడు	20	డిక్రీలు		డిటూ
సింహంమార్కు	20	డిక్రీలు		డిటూ
అవుకృష్ణుడు	16		రు 148-0-0	180-0-0

హిందూ దేశమునందలి విద్య

(పి. హెచ్. సండివదాస్)

దేశ చరిత్రమున జరుగ గొలవబడునది కంటే, గాత్రమునకుండు నాటునందల సంవత్సరములకు బూర్వమే, హిందూ దేశమునందలి ప్రజ విద్యాభిమానము గలిగి తెన్ను మీరుచుండిన తెలుసును. కాబట్టి మనదేశపు విద్యావిషయమే ముచ్చటించునట్లు, రూపము 500 సంవత్సరములకు బూర్వమునందలి విద్య యెట్లున్నదో ఈ యెట్లుండెనో వివరింప వలసియున్నది.

విద్యాభివృద్ధి శాగరకతాభివృద్ధిలది కలగలదు. కాబట్టి యీ విషయమునందు గుర్తించు యభిప్రాయమును గ్రహించునట్లు 2500 సం॥ క్రిందట హిందూపు లెంకటిశాగరకతాభివృద్ధి గాంచియుండినో విచారింప వలసియున్నది. తొల్లి ఆర్యు లెతరుల యల్లములును పదులీల శాగరకతాభివృద్ధి గాంచియుండిన చరిత్రాధారముల బట్టి నిర్ణయించునట్లున్నది. తొల్లియనగా 2500 సం॥ పూర్వమున యభిప్రాయము. అశ్వాలుమున వారు బుద్ధులైన, యజులైన, సామ వేద, ఆధర్వణములను, ఉపనయనము (వాసి విద్యాప్రపంచమునకు బంపివెట్టిరి. ఈ గ్రంథరాజులును ప్రపంచమున గలగ్రంథములన్నిటికన్న మనస్సే గీర్వాణభావమున లభించునట్లును, ప్రస్తుతము ఇతరదేశములకు తమకు గొప్పగ్రంథము లే విధముగా నీ భౌతిక ప్రపంచమునకు చేబడెనని పొగడుచుండునో ఆ విధముగానే హిందూపులు తమతమ వేదములు రాబడెనని ముఖముచుండురు. (వారే సేర్వక పూర్వము ప్రజ లీ వేదముల నభ్యసించుగావించి మొదలునుండి తుదివరకు కంఠాగ్రము గావించుకొని, తమమేధావృత్తిలను భావకమునకుని తమ బాల్యముననుండే నేర్చుచుండిరి. ఈ నోటిపాఠములు చెప్పట వారు మరల మరల వానిని తల్లిచి తల్లిచి కలఠాగ్రము గావించుకొనుట హిందూ దేశమునందలి విద్యాభ్యాస విషయమున ప్రథమముగ ప్రస్తావించవలెను. అందులను పూర్వకాలమున బ్రహ్మశ్రుతియ, వైశ్వానర, నందమబుద్ధి దమబాల్యము వేదాధ్యయనము గావించుట వారి భావికాలపు విద్యాభివృద్ధికిని మోక్షసిద్ధికిని కారణమయ్యెను.

ఆకాలమునగోక హిందూపులు తనజీవితమున, బ్రహ్మచర్య గృహస్థ వానప్రస్థ సన్యాసము మేల్ నాలుకాశ్రమభ్యంబుల ననుసరింపవలసి యుండెను. వానింట్ల మొదటి దశబ్రహ్మచర్యంబున హిందూపులు విద్యార్థులవలె గౌరవకాలము గడుపుచుండిరి. ఆర్యులు తమబాల్యము, యెనిమిది సంవత్సరములు మొదలు పండ్రెండు సంవత్సరములవరకు విద్యార్థులని పిలుచుచుండిరి. అనంతర యీ నాలుగు సంవత్సరములలోపలనే హిందూ బాలకులు సమస్తవిద్యలను చదివిన ధీరులుగుచుండిరి గాని వానిలో కష్టమింక సంవత్సరములందు వారు విద్యాభ్యాస మొనరింపగూడదని యొనరింపలేదని శాస్త్రాభిప్రాయముకాదు. కానివైదులు వాదుకనుటట్టి వాసిని. దీనివలన సకల గ్రంథముల కాలవాలమై కామక్రోధలాభి మదమాత్సర్యంబులకు దూరమై భారవోర హారహారణకటవికటత్వంబులకు దూరమై నిరంతరమునిర్వాచకరోపకార సుకృత ఫలంబుల గూర్చు చతుర్థక విద్యాభ్యాసమున కదనై పరమై స్థిరమై వెలయుచు బ్రహ్మయన బరగు వేదాధ్యయనమునకు నుకాలమై యిన్ని శాస్త్రముల కన్న మిన్నయై యలరాత్రు విన్ని శాస్త్రమున, హిందూపులు విద్యాభ్యాసమునై వినియోగించుచుండిరినో యుచున్నది. శాగరకతాభివృద్ధివలన దేశపు చాలకులు చాలకాలము గొప్పవిద్యాలయములు చేరి విద్యాభ్యాస మొనరించు చండముననే హిందూ బాలకులు తమ గృహంబులు మాతాపితృబంధుమిత్రజనంబుల వదలి గురుకులవాసంబులగల యెజ్జులకేరి బ్రహ్మచర్యాశ్రమమున తయై వేదాధ్యయనమున గడుపుచుండిరి. ఒక వేదమున ప్రవీణుడగువాడు పండ్రెండు రెండువందల పండితులు గానున్న వాడియనది వా లుల గు మూల యిందు విద్యాసంఘమునకు ముప్పదియైదు, చతుర్వేద వేదాంగది విద్యా నంద్యుండగు సోదకు నలుగురైనదిగ్రంథంబుల కాలంబు గురుకులమున, గడుపుచుండెను. వైదికంబుగా. తమకుగల విద్యాభిమానము కట్టునలకొలది విద్య నేర్పివేట్లుట విద్యార్థులు తమ గురువుల పాదపీఠంబులు పాదనతిర్థంబులనీ తమకు ప్రసంబులనై ప్రోక్షించుకొని, గొప్ప బహుమానంబులవారి పాదాంబుజంబులమీదికి వానస్పీకరింప వూరయ్యవేరితథ క్తి పూరిత ప్రార్థనముల నవలీలి, తమప్రభుభివృద్ధి నూటించు యాశీర్వాచనామృతధార

జేరి తలిదండ్రుల యల్లములు సల్లవింపజేయుచుండిరి. హిందూ యాచార ధర్మానుసరణులగు, యెజ్జులు తమవిద్యలనుగాని వ్యాసభోధముగాని, విత్తమునకు విద్యార్థులు మూలమంత్యమున తమ గురుభక్తిపూర్వకముగ వారికి బహుమతు లొసంగవచ్చును.

మంచినీటి యిబ్బంది - నెల్లూరు

ఆయా, నెల్లూరు మునిసిపల్ వార్డు టవునులో విచారణలు, జనసంరక్షణ చక్కగా చేయవలెను. కారణం యేమనగా నెల్లూరు కరణాలపీఠిలో అశాదిగా యుంటువుండెన బావి మునిసిపల్ వారు 5 సంవత్సరముల క్రిందట స్వాధీనపరచుకొన్నారు. దానికి నీళ్లు చేదడమునకుగాను ఎన్నియో అడ్డంకులు పెట్టగా 2 సంవత్సరములకు రాటమువేసివారు. అది వేసిన ఒక్క సంవత్సరములకు శిథిలమయిపోయినది. ఇప్పుడు ఆ బావి 9, 10, మాసములుగా రాటము వగయిరాలు యేమియులేదు. బావిమీద జనలు ఎక్కి నీళ్లు చేదడమునకు చాలా భయంకరముగా యున్నది. ఈ విషయమును గురించి రెండు, మూడు అడ్డంకులు పెట్టినట్లునీటిని కామయలవారికి మామీదదయరాలేదు. మామీదలో కొరాయికూడలేదు. నుమారు 20, 25, ఇళ్లువున్నవి మేమూ మంచినీళ్లు పోవలసియుంటే, టవునుహోటల్లగాని లేక బాక్ కాను కుళాయికడగాని పోవలసియున్నది. మామీదకన్న

ఎన్నవీధులలో కొరాయిలు వేసేయున్నాడు. మునిసిపల్ ఆఫీసరులు ఇదివరకు వీధులు వగయిరాలు కడిగి చేసేట్లుగా ఇప్పుడు చేయడంలేదు. ఇప్పుడు చేర్ మెన్, వైస్ చేర్ మెన్లు జన సంతోషం బాటగా విచారింపడం లేనట్లువున్నది.

ఇన్ కంటాక్టును, ప్రావిజన్ ట్యాక్సును ఇడ్లెస్టు వర్గంబుల హెచ్చించడం గమనించేడం మాత్రము కుట్రగా యున్నది. మేము ఎన్ని అడ్డంకులు పెట్టిగాని యీనీటిని కొరాయి చేయడంగాని, బావికి రాట్టుము వేయించడంగాని, యెనిమిది వారికి మాయంబు యేమూత్రమున్న దయరాలన్నది. ఇప్పటికయినేన మాయంబు వయయించి కామయలవారు నేరులో మామీదని తనకీజేసి మాకు పున్నటువంటి కష్టములను విచారించి ఏవిధమునలే నయినా యీ నీటిలో కొరాయి, బావికి రాట్టుము వేయించుదురని మేము తమ ఘనతను మిక్కిలి ప్రార్థించు వారము.

కరణాలపీఠి కాపురస్థులు - నెల్లూరు.

కామన్న సభయందు బడ్జెటుచర్చ సందర్భమున, ఇంజనీరులు ఫిఫ్తెన్ ములలోగింప వలెనని బాక్స్ కు 6-గా ర ప్రతిపాదించగా ప్రతిపాదన అధిక సంఖ్యతోలే ప్రోసీజరుబడెను. అనుకూలముగ 150 గురుకు ప్రతిపాదనముగ 255 గురుకు సమ్మతుల నొసగిరి.

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది! ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది! నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన బొవధములను తెప్పించుకొనును

Daca Ayurvedia Pharmacy Ltd., c

The Place For Economy Genuineness & Reliability

ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మితవ్యయమునకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధి చెందిన బొవధశాల హిందూ దేశమునందు అంతటను, బర్మా, సిలోను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను ప్రాంచీయగలవు. వ్యాధివివరములు తెలిపిన బొవధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు చేసినచో క్యాటలాగు, క్యాటలాగు యినాముగా పంపబడును.

Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca

Calcutta Branches :—Stand Road. Bhawanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

చిత్ర విచిత్ర గజులు కావలసినప్పుడు మమ్ములను మరువకుడు

ఎన్ గజులు, బొంబాయి గజులు, రాజాస్థాని గజులు, ముగ్గుగునవి కలువిధములలో మిక్కిలి అవధికరాలు లును, నిపుణులునైన బనివారిచే మిక్కిలి సొగసుగా తయారుచేయబడి అమృతమునకు సిద్ధముగా నుంచబడియున్నవి వెండిగల నూడగలవు. సకలము బంగారమునకు, పీచువెండికి, పూచీనిచ్చెదము. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25, వైశాఖరాధికాష్ట, మద్రాసు.

1842 (2)

107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమిగూడ తెలియుకుండు పెట్టు? 1045

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

అమృతామలకతైలము

ను ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లకును, మెదడునకును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయుచు తలనోప్పులను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరిసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చువలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను గానియ్యను. యోచన చేయువానికి ఇదిమిక్కిలిమంచి తైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును జగన్మృతి చెందును. స్వాకంగు, పోస్టేజులు ప్రత్యేకము.

[క్యాటలాగు ఉచితము]

తంతి విలాసము:—“పండిట్” మదరాసు.

ధర 6 అవున్సుల సీసా 1-0-0.

అయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

కలకత్తాలో సత్యాగ్రహము

చీకటి కొట్టునంభముపై దాడి

కలకత్తాలో 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు, దార్జిలింగు వాస్తవ్యుడు ఆ సమాఖ్యకు నాయకుడు వగు దామ బహదూరిగారి కనుగూర్చిన ప్రమాణిని సోదరభ్రతుడగు లక్ష్మీనాథుని అనుమతుతో కలకత్తాలో జాతీయతాకామము మరెయ్యక కలకత్తాలో నుండి పట్టుకొని స్థానమునకు వెళ్లగానే అతనిని అరెస్టుచేసిపోలీసు స్టేషనుకు చేర్చిరి. అతని వెంటచాలచుండి ప్రజలు వందలవారలవలె రయచు బయలుదేరిరి. ఇతడు బారాబరాకు కాంగ్రెసుసంఘము కలంటిను. ఇదివరకు దుకాణములవద్ద పిక్ఎటింగు చేసినందుకు, మూడసార్లు తిరిగి శిక్షచేసిరి. ఈసంఘమును పగులగొట్టుటకు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపవలెనని కలకత్తాభిలాషకు సంఘము వారింకను ఉత్తరముయ్యలేక. కలంటిపై చిక్కుముగ నెయిటుల చేయుచున్నారని సమాఖ్యకుడు తెలిపెను. (ఆ. వెను)

12-వ తేదీ అరెస్టులు

12-వ తేదీన మరెయ్యక కలంటిను అరెస్టుచేసిరి. 10-వ తేదీ మొదలు పోలీసువారు కర్రలను బట్టుకొని స్థానమువద్దనుకూడా రాత్రులు రాత్రులుగాయుచున్నాడు. నిన్ను ఎండవేడిమిచే ముగియుటచే నాయకలము 4 గంటలవరకు కలంటినుకూడా లేదు. 4 గంటలపు డొకయవకు, డొకచేతతాకము నొకచేత ముత్తివట్టుకొని బహుజనసమితిపై వచ్చెను. అతనిని అరెస్టుచేసిరి. అతని పేరు గోవిందను భాయా వంటిను. వయసు 19 ఏండ్లు. ఇతడు కలకత్తాకు క్రొత్తగా వచ్చెను. అతడు ఖద్దరుబట్టలను గాంధీబోషి ధరించెను. అతడు ప్రత్యేక మిందుకొరకు నార్నాగుజరాకు నుండి కలకత్తా వచ్చెను. ఇదివర కెరికొకసారి (వలంటిను కారణమున) శిక్షచేయబడెను. ఇదివరకును సత్యాగ్రహము చేరసాల తోనున్నాడు. త్వరలో కేసుచేయబడును (ఆ. వెను)

కలకత్తా యుగాంతరపత్రిక

రాజద్రోహపు కేసు

కలకత్తాలో మంగళవారం "యుగాంతర" అనుపేరుగల యొక వారపత్రిక ప్రకటింపబడుచున్నది. మే 19 వ తేదీన వెలువడిన పత్రికలో "ధరణీశ్వరులు" అనుశీర్షికతో ప్రకటింపబడిన వ్యాసము రాజద్రోహకరమని విశేషద్రవ్యమారసేను, శివరామచక్రవర్తి, గిరిజాకాంతముఖర్జీ గార్లను (మొగ్గురుయవకులు) అరెస్టుచేసి 150 ఏ క్రింద కేసుచేసిరి. వారుమొగ్గురు సహస్ర పాదకులును ముద్రాపకులునైనాన్నారు. ఈనెల 20 వ తేదీకి కేసువాండు చేయబడెను (ఆ. వెను)

దారుణ గ్రీష్మము

కలకత్తాలో నావకారము

నిన్న (12 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము 12 గంటలపుడు కలకత్తాలో గ్రీష్మతాప పరిమితిగణనగా నుండెను. 108 డిగ్రీలు వేడివలడెను. ఎక్కరును పీఠులలో నిలకడలకపోయిరి. పసులన్నియు నిలచిపోయెను. కొన్నిగుర్రములు ఎండవెట్టుకు క్రిందబడిచనిపోయెను. (ఆ. వెను)

లాహూరులో అరెస్టులు

నేషనుపత్రికా డైరెక్టరు గులాంహుస్సేనుగారిని అరెస్టుచేసిరి

లాహూరు నేషనుపత్రికకు డైరెక్టరు ఇంగ్లెండుపత్రికకు సహాధుడు వగు గులాంహుస్సేనుగారిని 12-వ తేదీన అరెస్టుచేసిరి. వీరు ఇదివరకు పాకిస్తాన్లోను రావల్పిండిలోను కళాకాలంలో ప్రాధికరణగా నుండిరి.

లాహూరుపంటిరుల కేసులో కారాగృహమున కంఠబడిన వలంటిని లిద్దరు అపీలు చేయగా జిల్లాజడ్జి వారిని విడుదల చేయించెను.

గాజీపూర్కు భర్తసాల అనుమతిపొమ్మియ. చుర. కోర్టుకు బామిను యియ్యకలెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు నోటీసు థంపెను (ఆ. వెను)

స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణము

నాగపూరు సత్యాగ్రహము

ఆంధ్రుల సహాయము

గుంటూరు కాంగ్రెసు సంఘము

నాగపూరులో స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణమునకు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు వలంటిరులు కావలెను. గుంటూరు మండలము నుండి వెళ్లగొరువారు వెంటనే గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శికి వ్రాశువలెను. వంపబడుట కర్తవ్యని నిశ్చయింపబడినవారు ప్రయాణసంసిద్ధులుగా నుండవలెను. నాగపూరునుండి రెంటివార్త రాగానే వారు బయలుదేరవలెను. వారికి ప్రయాణపు ఖర్చులకు కాంగ్రెసుసంఘమువారు ధన మొసంగెదరు అని గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు తెలిపిరి. (రెంటివార్త)

రాజమండ్రిలో ఎనిమిదిమంది వలంటిరులు సిద్ధమైరి.

ఈనెల 18 వ తేదీన నాగపూరులో సత్యాగ్రహ మొనరించుట కవటికి వెర్రిటకు రాజమండ్రిలో 3 మందివలంటిరులు సంసిద్ధులై ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సంఘమువారికి తెలిపిరి. రాష్ట్రీయసంఘమువారు వెంటనే అనుమతి నొసంగవలెనని పిమ్మిదము (రెంటివార్త)

నాగపూరులో అరెస్టులు

8 వ తేదీన 18 గురును, 10 వ తేదీన మొగ్గురును అరెస్టు చేయబడిరి. 11 వ తేదీన అర్జునుని అరెస్టుచేసిరి.

నడియాడు వలంటిరులు 75 మంది నాగపూరు వెళ్లిరి

8 వ తేదీ సాయంత్రము వల్లభాయకటేలుగారి అధ్యక్షతన నడియాడులో బహిరంగసభ జరిగినది. వయల్లిభాయి (మారకు) గారుగూడ పాటించుకొని వచ్చిరి.

75 గురు వలంటిరులు నాగపూరుకు వెళ్లుటకు సంసిద్ధులైరి. వారిలో 8 గురు స్త్రీలు. వీరి నాగపూరు వాకివ్వబడిరి. 9 వ తేదీన 75 మందియు నడియాడు నుండి బయలుదేరిరి. వారికి నడియాడులోను వారి మధ్యను ప్రజలుచాల గౌరవముచేసిరి. బరోడాలో నుపాహరముల నొసగిరి. వారు బ్రోచి చేరిరి. అచట ఘనముగ స్వాగత మియ్యబడెను. అటనుండి వారు 10 వ తేదీన బయలు దేరి మారకు వెళ్లిరి. అచట నొక రోజుండి 11 వ తేదీ నటనుండి బయలుదేరి 12 వ తేదీ ఉదయమునకు వార్దాలో దిగెదరు. పిమ్మట నాగపూరు చేరెదరు. (స్వరాజ్య)

పారసీకమున స్వదేశీ

పైనికులును ప్రభుత్వోద్యోగులును పారసీకపు.

ఖద్దరులే ధరింపవలెను.

"పైనికులును ప్రభుత్వోద్యోగులందఱుగూడ పారసీకమున దేశీయులలే తయారచేయబడిన బట్టలను, చెప్పులను మాత్రమే ధరింపవలెను." అను తీర్మానము పారసీకపు జాతీయ కథలో యిటీవల సామోదించబడెను. ఈచట్టము సెప్టెంబరు 1 వ తేదీనుండి అమలులోకి వచ్చును. అప్పుడు పాహరము జాతీయవస్త్రప్రదర్శనముగూడ జరుగును. అది రెండునెలలపాటు జరుగుగా జరుగబడును. ఇట్టి ప్రదర్శనము లిదివర కెప్పుడు సాక్షాత్తున జరుగలేదు. విశేషములనుండి వ్యవసాయపు పనిముట్లు యంత్రములు తప్ప తక్కినవస్త్రులకు సా ప్రదర్శనమునకు వంక గూడదు. ఈ ప్రదర్శనము ప్రభుత్వోద్యోగుల పరికిరణము క్రింద నే జరుగును. విద్యా కళా మంత్రి యే మొదట దీనిని నూచించెను. అరేజీ ప్రదర్శన సంఘాద్యక్షుడు. వ్యవసాయ కళామంత్రియు నిర్మాణకళామంత్రియు వాణిజ్యకళామంత్రియు సలగురు పారసీక ప్రభుత్వోద్యోగులు (సాక్షాత్తులును) మొగ్గురున రైతులను సంఘమున పభ్యులుగాను న్నారు ఈస్వదేశీవస్త్ర సంరక్షణాభిలాష కారితీయులను మోయటవలననే పారసీకవస్త్రకలిగినవలె నిశ్చయము. పారసీకల ప్రయత్నముల కొనసాగుగాకయని భారతీయులందఱునకొక దుడు. (రాంధ్రకానిక)

లాలా లజపతిరాయిగారు

లాహూరు నేషనుపత్రిక

"లాలా లజపతిరాయిగారికి కాసవ్యాధి కలిగియుండు వైద్యులు కలదిరి. వైద్యుల వైద్యులు బ్యూబులవ్యులైనానే లజపతిరాయి గారికి వాడుచున్నార.".

ఇదివరకున్న చెరసాల నిబంధనల ప్రకారము ఖజుర రాణుగారి నిపుడు (యా వ్యాధి నిర్ధారణయైనందున) వదలవలెనుగాని క్రొత్తనిబంధన లిపుడే అమలులోనికి వచ్చినందున ఆసదుపాయముగూడ తొలగిపోయినది. ఇప్పుడు లాలాజీని వదలనివో మరి 3 నెలలవరకు కారాగృహమున గడవలసియుండును

ఇప్పుడు ఉన్నతస్థాయిగా నున్నది. కారాగృహ వాసము ముగ్యరముగాన లజపతిరాయిగారి విడుదలకు కార్యకర్తలు ముఖ్య గట్టి ప్రయత్నము చేయులెనని కోరెదను" అని చమను లాలాగారు డెయిలీ హెరల్డు పత్రికకు రెంటివేసిరి.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రమునందలియుంటున్న చమను మ్యాను సర్వీసువారికి పండిత సంతానంగా రీసంగతులనే మరి యొక రెంటివేసిరి.

కాసవ్యాధియని వైద్యు లనుమానపడుచున్నార గాని రక్తమును పరీక్షించువరకు రూఢిగా నటుల చెప్పజాలరు.

లాహూరువాస్తవ్యులగు కాక్టరు నివాసమునందుగాడు చెరసాల ఉద్యోగుల కోరిక ప్రకారము లాలాజీని పరీక్షించిరి. "కాస వ్యాధియే అనివాడుతోచుచున్నది. చెరసాలఉద్యోగులు గూడ నటులే తెలిపిరి. ఐడికట్లు ఉపిరితి వ్యాధిగ్రస్తమైంది గాన నిని కాసవ్యాధియే కావచ్చును. రక్తము నింకను పరీక్షచేయలేదు. అంతవరకును రూఢిగా చెప్పవలెద"ని వారు మాత్రమనిధి తెలిపిరి.

డాక్టరు చెలికాంగారుగూడ చెరసాల యుద్యోగుల కోరికలైని లాలాజీని పరీక్షించిరి.

"ఇది కాసవ్యాధియని వాడుతోచదు. కాశయమునందు జబ్బుకలిగినది. కానవలననే ఉపిరితిత్తిగూడ చెడియుండును ఉపిరితిత్తి చెడిన దనుమాట నిశ్చయము. వైద్యులు కాసవ్యాధికి చేయవలసిన చికిత్సనే చేయుచున్నార. క్రొత్తపరీక్ష జరిగిన నిజము తెలుసని" వీరుగూడ మాత్రమనిధి తెలిపిరి అని లాహూరు నేషనుపత్రిక ప్రకటించెను. (హం. కా)

మూలము పురపాలక సంఘము

మూలములో పొందువుల బహిరంగ సభ జరిగినది. "డిప్టీ కమిషనరును మ్యునిసిపలు సంఘమునం దొకసభ్యునిగా ఏర్పరుపవలెను. క్రొత్తకర్త ప్రకారము పొందువులకును నిట్కలకును జాలరెక్కువ సంఖ్యసానుము లొసగబడెను" అనుతీర్మానము లామోదించబడెను. (ఆ. వెను)

మూర్ఖ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

మూది పిఠలు కావలసినవారికి సప్లయ చేయుటకుగాను యీ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆశీర్వాదకములను వ్రాసి సభ్యుడిగా స్థాపన చేప్పించి నిజమచేసియున్నారు. కావలసిన వారు పుత్తెములు వ్రాసినగాని లేక మచితపట్టణమంతరి మా కార్యసానుముకు వచ్చినగాని పరుకు సప్లయచేయబడును ప్రకటనమది కోరకును.

బొబ్బి వెంకటేశ్వయ్య

చె. వె. నరసింహము.

కార్యదర్శులు.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

శక

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇందు శ్రీకైలసుహిమకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుముంట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన బాకకుల కొక వద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, నెం. 7 రంబు కెట్టిపిథి మద్రాసు.

ఖడ్గరు

ఒక నెల్లూరి సుప్రసిద్ధనాథాయవాది అభిప్రాయములు

ఖడ్గరు మనదేశమునకు సంభవించియుండు దృష్టి నంత యు నివారించు లెగిన కామధేనువు, కల్పవృక్షములవంటి దనయి వ్నారు. యథార్థమున మనమధ్యకి శత్రుత్వము అన్నయితో సమానమైనది. ఒకదేశలో అన్నమునకంటే శత్రుత్వమే ఎక్కువగాని చెప్పవలసియుండును. ఒకప్పుడు అన్నములేక యందురుగాని శత్రుత్వమైన శత్రుహిమలై సంభరింపబాలరు. ఇంతటి యువ దొంగకరుడు వస్తువును మనకు మనకు చాలినంత మనదేశమున శ్రద్ధించుకొనలేక పరదేశము నెదురు చూచుచుండుట మనకు గొప్ప కొరతగానే యున్నది. కాని యీ కొరత దీక్షితులకు ముపాయ మెట్టి యనిన దేశమునకు చాలినంత నూజను శత్రుత్వము యిచ్చుటనే నిద్రాచేయుట యని చెప్పవలెను.

అయితే యీ నూజను రాట్నముమీదనే తీసుకలయు నా? శత్రుత్వము చేతివగ్గులలోనే నేయకలయునా? యని అడేతల సహజముగ పట్టుచున్నది. కాని నామకమునా లేమి తది కులేమి విశేషముల దాడిచావుట యు ను ఖడ్గరుగ నున్నదిని మును అందుకుగాను స్వదేశక శత్రుత్వములవల్ల త్రొక్కివేయవలయు యనియు ఒకమాటగా అంగీకరించి యున్నాడు. అయితే యీ యుద్దేశము రాట్నములననే నెరవేరగలదా యను విషయములో అభిప్రాయ భేదమునకు ఆనకాశము లేకపోలేదు. గాంధీజీజీవుడు పలుమారు వుపదేశించినదానిని యీనల దానుకర్తవ్యము వుపదేశించినదానిని పరిశీలింపగా శత్రుత్వపుటాదము, నేతృత్వము చేసి తీవ్రమవారము తమకుగల విడువగల కాలములో సోమరి తనముగ నుండక రాట్నమై నూజతీయుచుండిన యెడల విదేశ క శత్రుత్వములకంటే తక్కువభాగము గిట్టునని తేలుచున్నది. ఖడ్గరు ప్రచారతత్వమును యెట్టిదిగ నే గనుకనున్నది.

పూర్వకాలములో కడుకుడుంకలములు నేరీయంకలములు లేందున రాట్నమే అందరికి గతియై యుండెను. ఇప్పుడు కాలము మారింది. నాగరికత పెరిగింకటను నూతన కర్తవ్యుల నవలంబించక ప్రాతకర్తవ్యులలోనే యుండవలసియెడల ఆ నిర్బంధము ఒక శత్రుత్వము నకు మాత్రమే యుండవలసివిన కారణము వ్యాధియుగ తోచదు. అయితే ప్రకృత కాలమున స్వరాజ్యనిధికిని దేశక్షేమమునకును విదేశక శత్రుత్వహిమగ్రమే ముఖ్యమని ఒప్పేసిన రాట్నపుత్రము దేశమున కొరియు చాలియుండగలదా యనిన యిప్పుడుండు దీక్షిలో చాలదనియే చెప్పవలసియున్నది. రాట్నప్రచారము మొదలుపెట్టినప్పుడు అనేకులు పాతరాట్నములను బయటదీసిరి. ఇంకను అనేకులు క్రొత్తక్రొత్త రాట్నములను మహా వృత్తానామతోటి కొనిరి. కొన్ని దినములు మనవారు అడవారు రాట్నమునందలి భక్తితో నయిన నేమి విదేశదమునకైన నేమి కొరికొంత ఏదో ఒకరూ పముగల నూజను దీసిరి. కాని యెట్లుదీసినవారిలో నూటికి ఎందరు తమ కొకవృత్తమునకైన చాలినంతనూజను వడగగిరి గో? తగిననూజను ఏమిదేసిరి అనివిషయములలో యేకాంగ్రా ముకమిటివారైనను సమృద్ధిమైన దొంగు చేసియున్నట్లులేదు. అంత యుత్సాహముతో ప్రారంభించిన వడుకుపని యిప్పుడు ఎంత జబ్బునీలిపోయిన్నది. అంతటి తెలిసియేయున్నది. వడుకు నూజని తెచ్చినదానిని అనేకులు సంజేహించుచున్నారు. ఈ లోపములన్ని నివారణయగుట ఎట్లు కాగలవో తెలియలేదు. మహాత్ములు చెప్పిట్లు కష్టమృతివాడు తన విడువరకాలమున నూజ వడుకుటయందు వినియోగించిన వానికి గిట్టుపాటుఅయిన కావచ్చుగాని యితరులు అనగా లాడుర్లు టీవర్లు సర్కారు వాడరుల లోనగువారికి గిట్టుపాటుగలదు సందియము. ఎవరికాని గిట్టుపాటుసంతతి ఎట్లున్నను నూజవడుకు వృత్తానామ తగ్గిందనుట మాత్రము సందియము లేదు. ఇందుకు నిదర్శనము గావలయుననిన ఒక నెల్లూరునందలి యూనివి ఉదాహరణముగా గొని రాట్నము ప్రచారము పుట్టినతరువాత ఎంతవంటి క్రొత్త రాట్నముల గాని ప్రాత రాట్నముల గాని సాగించినది యిప్పుడెన్ని సాగుచుండినదియు విచారిం చినది తెలియగలదు. ఉత్సాహము తగ్గుటకు కారణమేమి? రాట్నములవికృతవృద్ధిమనదేశా? గిట్టుపాటు గాకనా? నేతకక్రమా లేకనా? తీసికొన్ననూజ సారవాండు నేసి ఇయ్యకలవా? విదేశక శత్రుత్వములమై మోహము చాలింపు మని చెప్పుట యుక్తమేగాని యిప్పుటి నాగరికత యిప్పుటి తరి దీక్షితులవట్టి రాట్నము నాశయించిదేశము తరింపగలనా? యని సందేహములుగలవలెను. ఎంత పేదవాడైనను తల్లారి యాదు మైళ్లలోనుండు వడుకుపాటికి నడచిపోకై రైలులోపోవుట

టి జరూరును దబ్బును కలిగియుండ ఎప్పుడో తీరినపుడు మా గొప్ప విదేశమునకో విలసమునకో నూజగు పొరల నూజతీసి సంవత్సరకాలము దానిని ప్రాగుచేసి నేయించి కట్టుకొనునంతటి ఓపిక కలవాడగుననుట యాశ్చర్యమునుండి కొన్ని కథాబ్రములు వెనుకకు నడచిట్లు అవును. ఈ దినము టిపాలో నూజ తేసి మరుటపాలో ప్రత్యుత్తరమును అపేక్షించుచుట్టి జరూరులు జనసామాన్యమునకు ఏర్పడియుండు నీకాలమున ఒకగుడ్డ తయారుచేసికొనుటకు నెలలమీద వేచియుండుట జనసామాన్యము సహించునా? ప్రతియింటివారును వారికి కావలసిననూజను శత్రుత్వములను ఫలాపేక్ష లేకుండ వారు నిద్రాపరముగ నెడల అంతకంటెను స్వరాజ్యసంకద భవీయిగటి కొరతగినది లేదు. అట్టిది పాశ్యమా అనియు అలోచింపవలయును. పూర్వకాలమున గ్రామములో ఒకకొకరు నవనూజనుచుండునటుల యిప్పుడు తోడ్చుచుండుటలేదు. కరణము పూరినా గందరికిని లెక్కలు ప్రాసీపెట్టుచుండెను. పురోహితుడందరికిని సంఘాగము చెప్పి యుండెను. వృద్ధులకి అందరికిని శేషపు కొరముట్లు ఇంటిసముల లేయుచుండెను. ఇట్లు ఒక్కొక్క వృత్తివారును వారి శేషులు వారి కులవిద్యను యితరుల కుపయోగపరచుచు గ్రామములందర ఒక సంసారమునలే నుండిరి అట్టిదినములలో ఆయా యూరి నేతగాదు ఆయా యూరివారందరికి శత్రుత్వములేనిదియుండె ను. అట్టి గ్రామకుటుంబములలో ఒకరిని భిక్షించి యింకొకరు వుండవలెను. అట్టి కాలములో బ్రాహ్మణులు, కైశ్యులు నూజవడుకుచుండుట ఎక్కడను జరిగినటుల లేదు. యిప్పుడు గ్రామములలో పూర్వపు స్థితియు మారిపోయినది కిరసనామల నిష్పపుట్ట దట్టులాందరు మానివేయునాడు జనులు వట్లుగడ్డ మానుకరు.

కొందరు ఏదో లెక్కచేసి సీమ గడ్డకంటే ఖడ్గరుగడ్డ ప్రేమముకాదు అని చూపిరి. ఖడ్గరుగడ్డ చాలకాలము కట్టుట ఓర్పి యుండక త్వరలో చినిగిపోవుచున్నదను అడేతలనుకు నూజ లో పురికట్టుక అనియు సాలెవాడు నూజ తగుకాలము నాన తెల్పుట తేదనియు సమాధానమును చెప్పియున్నారు. ఈ లోపములు ఎప్పుటికైన నశించునా? విదేశక శత్రుత్వము ఏమాత్రమైనను దొరకక ముతకదియో నాణ్యమైనదియో ఖడ్గరే గతియగు వరకు యీలోపములు అందక కప్పువు. అట్టిదీక్షిలో రాట్నములమై నూజవడుకుట ఒక గొప్పవృత్తిగా ఏర్పడగలదు. బహుజనము నకు గొప్పవృత్తిగా ఏర్పడినతరువాత మేలైననూజను పుట్టును.

ఖడ్గరుప్రచారము ప్రారంభించిన కాలములోయుండిన మాది భాగం యిప్పుడు చాలా మెచ్చిపోయినది. విదేశక శత్రుత్వము ఖడ్గరు ఉత్తరమును ధ్వంసము చేయుటకై యెంతభయమైనవెట్టి ప్రతిని కొందురు, కొనుచున్నారు. వికయించువారి విదేశక శత్రుత్వ భయము స్వదేశక శత్రుత్వము అంతకంటే తక్కువభయము పెట్టుననుట సహజముగాదు. అన్ని ంపదలు అన్ని కష్టములు ప్రభుత్వముల కలుగు అన్ని పాశ్యములు అనుభవించుచుండు విదేశక శత్రుత్వ పాటు యిచ్చుట వారును దూదిగొని విదేశక శత్రుత్వము ధరలకంటే తక్కువభయము శత్రుత్వముల వికయించుట వర్తకసూక్తికి సాధ్యముగాదు. ఎందుచేదాని వ్యవధిపరవలయునను నదేశములలో విదేశక శత్రుత్వము కొంతకాలము తాము కొంత కష్టమైన సమస్యించి ఖడ్గరుకంటే విదేశక శత్రుత్వములను తక్కువభయము అనుకొనుట దురు, అట్టి కష్టమును వోయ్యుటకు వారికి అధికమైన సంపదగలదు అట్టివారిలో ఎదురాడే కష్టమున కొర్పుకట్టి భూభూములు, స్వాగతిలక్ష, సంపన్నులు, మనదేశమున గలవారే యని సందియముగ నున్నది.

సందర్భములు యిటులంద రాట్నమును ఖడ్గరును మాత్రము ఆశ్రయించి స్వారాజ్యము సంపాదించ నలవియగునా యని విచారమునకున్నది. విదేశసంబంధమైన ప్రతివస్తువు నుకు బహిష్కార ముపాదించజేయు సన్నివేశమును బాధ కలయు.

ఇప్పుడును కొందరు దేశభక్తులు ఖడ్గరు అనగా రాట్నముపై తీసుకొనిన నూజచేత వడగబడిన శత్రుత్వములే ధరించుచున్నాడు అయితే అట్టివారిసంఖ్య కృద్ధిమగుటలేదు. అసీ స్థలములలో ఖడ్గరు అంగీకృతాని విచారింపగా ప్రాంతముగా బ్రాహ్మణులే ఖడ్గరు కొనుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

వైశ్రావాసిన విషయములకలన యీతేఖడు ఖడ్గరు శ్వేషియనికలంపనకర్తలేదు. ఖడ్గరే తరుణోపాశమును వారు ఖడ్గరే చేకరించినది యనువారు. ఖడ్గరు వ్యాపకమునకు ఏమి చేయుచున్నారను విమర్శ కలగకలయునను ముఖ్యోద్దేశమై యున్నది. ఖడ్గరాయొక్క ప్రాముఖ్యతకు అనరుచుమైన ప్రచారము అగువడకు. ఖడ్గరే ధరింపవలయునను దీక్షితులని వెదగి యు మూర తక్కువమై అరవేలి మందముగల ముట్టికంటే

మోటుగుడ్డనే ధరింపవలసి వచ్చుటకంటే మృదులై దృఢమై వెడల్పు మూడు లెగిన ఖడ్గర తక్కువగున సీమగుడ్డలలో పాటు భక్తై నను లభింపజేయుటకై ఎవరును ప్రయత్నము చేసేటటు వడదు. నూజకాలకు ఒకగజము లభింపజేసి అచాల గోపాల ము ఖడ్గరు ట్టింపవలయునను ఒకానొకరు చేసియుండిన ప్రయత్నము నెరవేర్చుటకు ఏమేని ప్రయత్నము జరిగినదా? నెం ౧౭౦౩ ఈ గడ్డ గజం రూపాయలకంటే తక్కువ భరణ దొంగుచుండగా దాని కొందునన పోలక అంతకంటెను ఎన్నియోరెట్లు ముతకయై గట్టిలేని ఖడ్గరశత్రుత్వము మూడు మూర వెడల్పుది సాధారణముగా ఈ ౦-౧గే-౦ లకు తక్కువ దొంగుటలేదు. ౧౭౦౩ మల్లు వున్నంత కాలము ఖడ్గరు వుండటలేదు. ఇరుగు పొరుగు వారు మంతిస్సుతాగుచుండగా తాతగారు త్రవ్వించిన భావి యని ఎవరైన తమదొడ్డిలోని ఉప్పునీళ్లకుతాగుచురా?

ప్రస్తుతపు ఖడ్గరుస్థితి ఈ పుష్పనీళ్ల స్థితిగా నున్నది ఖడ్గరును వరివము చేయువరము భూభూములు బూనిన తప్పు ఖడ్గర ప్రచారము చాలకాలము నిలువబాలదని చెప్పట కెంత యోచింతగానున్నది. భక్తులు కొందరు ఖడ్గరునే కట్టుచుండ లేదా యందుకు కాబోలు! ఖడ్గరులేని కాలములో సామాన్యము గాంతి నెలలకు మల్లు కట్టుకొనుచుండ యాధునికులు యిన్నూ రోనెలలకునూజు నేసిన కలిసములను సామాన్యల కందరాని కట్టుక శత్రుత్వములను ధరించుచుండిరి. ఖడ్గరు ఎంత ప్రేమమైనను యిన్నూరో నెలలకు కంటే మిక్కిలి తక్కువగానేయున్నది. గాంతి మల్లుచునుకట్టి కంటే ఎంతప్రేమమైనను ఖడ్గరుకంటే చవుకగానేయున్నది. సామాన్యలకు త్యాగము రుచించునా? చాకదనము రుచించునా? ఎల్లకాలము మెచ్చుభరమైనను పెట్టి యాజబ్బురకము ఖడ్గరు జనులకొనుచుండునా? ఖడ్గరు మనకు మోక్షదాయక మగుటకుండు ఖడ్గరుకు ఇప్పుడు పట్టి యుండేచున్న తొలగించి దానికి సద్గతి గలిగించు కార్యకూరులు కావలయును.

రాట్నములను పుష్పనీళ్ల మిశ్రమగాను ఆలస్యముగాను త్రొక్కి దేశమునకువలయు శత్రుత్వముదాయ మంతయు రాట్నము మీద కా జాలదు. వడ్డుదండ చేయగలములును పిడియగలము వక్కపోడితేయు యగలములు గడ్డలుకట్టు యగలములు కైరుకోయు యగలము ఇట్టి కన్నీయు గ్రాహ్యములై యుండ వడుకుయగలములు నేరీయగలములు మాత్రము మాన్యములు కాగల నుననుట యుక్తియుక్తముగ నుండదు. నాగరికత కృద్ధిమగుకొలది ఏర్పత్తియుండును నేలిపని తగ్గి యగలపు పని బలమగుచున్నది. తుదకు నాగరికత మెచ్చుకొని చేతతో లున్న తీసువాడు చెంచాలతో అన్నము తీసుచున్నాడు. యగలపు పువలంబన ఒకవిధమైనవడిరిక ఒకరాక ఒకరకము ఏర్పడును. ఎంతవిధములైనను రాట్నముమీద తీయు నూలంతయు యేక రాకయగు పురియు దేశమును అయికుండుట లేదు. అయితే యగలపులను ఒకరాకనుండినను అక్కరింపగు నాజాకు పనులు యేకాలమునకు చేతితోనే చేయవలయుండు ననుటకు సందేహములేదు. సామాన్యమునకు యగలము ఉత్కరించినటుల చేరినది యుపరింపబాలదు. కాన ఖడ్గర ప్రచారములో దేశపు మిల్లులలో దేశపుప్రతితో రియాలైన శత్రుత్వములను కొరిగగి కల్పించుట యుక్తముగ నుండును.

కాథోనేమకా వైతము

ఇయ్యది చంచాలకలన కట్టుబడిప్రయాణికుల సోకర్యము నిమిత్తము ప్రభువునూ సుదేశంపడింది. దరిమిలాను మోనూగ్గాలు విద్యార్థులకు హస్తము క్రింద మార్చబడినది. ఇప్పుడు జనానా బ్రతి పుట్టటం ఏకైకపయోగము నిమిత్తము కొందరు విద్యార్థులకు గదులను భారీచేయుచున్నట్లు తెలియచున్నది. ఈ దీక్షితులనుబట్టి దీని సరికొనవలెనో వాస్తవ వలెనో తెలియకన్నది. ప్రారంభమున సక్రమము కేర్పడిన విషయములను అమలుపెట్టవలెనని కొందరున్నాడు. (ఆనవాన్ని)

నోటి సు

మచిలీపట్టణము నోటిలో కళాశాలలోని వి. వ. తరగతి జూనియరు విద్యార్థులకు 1922 వ సంవత్సరము జూలై నెల 3 వ తేదీ నుండి 4 వ బ్రాంచి (ఫిలాసఫీ) పాఠము చెప్పబడును. ఇదివరలో వలెనే 5 వ బ్రాంచికూడ చెప్పబడును. దరఖాస్తులు ప్రేమిపాలుగారిచేత పంపుకొనవలెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1928-29 సం. జూన్ నెల 13-వ తేది

బుధవారము

మాదక పదార్థముల నిషేధము

నాగరకము గలుగజేయుచున్న యనగ్రము లందు మాదకపదార్థములు పరమానగ్రములకు గారణములుగ నున్నవి. మహారాజ్యములు వారి బలమును తెలివిని పలుకుబడిని మద్యపదార్థవ్యాపనమునకు వినియోగించుచు రాక్షసధర్మము నారాధించుచున్నవి. ప్రజలు మద్యమునకై వినియోగించెడి ద్రవ్యమును సదుపయోగమును జేసినయెడలను లోకమునం దెచ్చుటను దుష్ఫలముండజాలదు. మద్యపానము జాడ్యములకును మరణములకును గారణముగనున్న విధమును లెక్కలు తెలుపుచున్నవి. బ్రిటీషు ద్వీపములందు 1921-వ సంవత్సరమునందు 49,27,00,000 సవరణలు మద్యమునకై వినియోగించబడినవి. ఆ మొత్తము 603 కొట్ల రూప్యము లగును. మద్యమువలన బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు 1921-వ సంవత్సరము 300 కొట్ల రూప్యముల రాబడివచ్చినది. యూరపురాజ్యముల మద్యముల లెక్కలన్నియును బరిశీలించినపు డిద్దరముల ద్రవ్యము మద్యమునకై వినియోగించబడుచున్నవిధము విశేషమగుచున్నది. పాశ్చాత్యరాజ్యములు తమ యభ్యాసములకు పరదేశములందును వ్యాపింపజేసి బలధర్మ విప్లవములను జేయగలిగెను. అట్టికా ఆఫ్రికా యొక్క మొదలగు దేశములం దాదిమ వాసులు మద్యపానవిరతులై వినాశమును బొందిన విధము చరిత్రాంశము. క్రైస్తవమత వ్యాపనమును జేయుటకై పరదేశములకుబోయిన క్రైస్తవభక్తులు సయితము మద్యవ్యాపారమును వదలకను క్రైస్తవమత వ్యాపనమునకు మద్యాభ్యాసమును జరిపించిరి. భరతఖండమునకును నీనాగరకత గలిగినది. ఆర్యులచే మహాదోషముగ జరిగింపబడిన మద్యపానవ్యసన మిపుడు పరిపాటియై నాగరకలక్షణముగ గ్రహించబడుచున్నది. ఈ సత్యకథనము సయిత ముంగ్ల పండితుల కావేశాభిమానములను గలుగజేయుచున్నది. అంగ్లాధికారులు మద్యవ్యవహారమును సమర్థించుట కీ దురాచారము దేశమునందు గలదని వ్రాయుట యాచారమైనది. శృతి స్మృతి పురాణేతి హాసములు ప్రతిషేధించిన దురభ్యాసము ప్రజాదరణమును బడసినదనుట యవిశేషము. మద్యములకు దోషగ రసాయన యంత్రాలయములందు శాస్త్రజ్ఞులు నిర్దించెడి మాదకపదార్థము లిపుడు లోకమునం దంతటను వ్యాపించి క్రొత్తయువద్రవమును గలుగజేయుచున్నవి. కొకేయను, మార్సెను, పర్మొలు మొదలగు పదార్థములు గలుగజేయుచున్న దుర్మయములు దురంతములు శాస్త్రపరిజ్ఞానమునకు ఫలములు. శాస్త్రపరిజ్ఞానమునకును రాజ్యాంగమునకును ధనార్జనమెఫలమగునపు డిట్టి విచారము లెన్నియైనను పుట్టుచుండును.

మద్యపానాభ్యాసమునకు మహాసంగ్రామము మహాశత్రువుగ నవతరించినది. సంగ్రామకాలమునందు దేశసంపదలను రక్షించుటకును ప్రజలను భర్తృకరతంత్రులను జేయుటకును మద్యపానము నకు ప్రతిబంధకములు గల్పించబడినవి. దుకాణ

ములు తగ్గించబడినవి. విక్రయమునకు కాలపరిమితి వర్పడినది. ఇతరనిర్బంధములు గల్పించబడినవి. ఈ యేర్పాటులు నేరములను వ్యాధులను తగ్గించి ప్రజల యార్థిక నైతికస్థితిని బాగుచేసినవి. కాని యద్ధానంతరము మద్యపానములు వారికలుకుబడిని వినియోగించి ఎప్పుడోస్థితిని గలుగజేయుట కన్నిరాజ్యములందును విశ్వప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. కాని చిరకాలాగతమైన యభ్యాసమును నిర్మూలముచేయుట ధర్మజాలకు సయితము దుర్భరముగ నున్నది. మద్యపానముల ధనబలమునకు ధర్మబలము మూలదాగవచ్చును. మద్యవ్యాపనమును రుష్యామును అమెరికాయను పూర్తిగ నిషేధించినవి. రుష్యాసంగతి యెటులున్నను అమెరికారాజ్యమి విషయమునందు స్థిరసంకల్పమును జూపుచున్నది. నిషేధకళాసమును వాడుకయందు బెట్టుచున్నది. అది కొంత ప్రతిఘటనము నితర రాజ్యములందు గలుగజేయుచున్నను కాలక్రమమున నిషేధ మన్నిరాజ్యములందును పరిపాటిగావలసిన కాలము వచ్చుచున్నది. బ్రిటీషుపార్లమెంటునందు అస్త్రు నారీమణి పరిమితమైన నిషేధక చట్టము నొకదానిని ప్రవేశపెట్టినది. దాని గతియే నుగునదియును కాలము తెలుకగలదు. దేశము లన్నియును నిషేధమార్గము నవలంబించుచున్న సమయమునను భారతదేశమునకును నీ పాధన మవసరమైనను మద్యాదాయమును రాజ్యాంగబలమును క్రతిబంధకములుగ నున్నవి. సంస్కరణముగ మద్యమును ప్రజాయత్తరాఖను చేసినవి. కాని ఏ మంత్రియును నానాయకమస్య భయము వలనను నిషేధ ధర్మము నవలంబించుటకు బూనుకొనలేదు. గాంధీ మహాత్ముని ఉపదేశములు దేశమునందు మద్యపానవ్యాప్తిని తగ్గించుటకు గొంత దోడ్పడినవి. ప్రచారము తగ్గుటవలన తిరిగి ఈ దురభ్యాసము వ్యాపించును. ప్రజలీ విషయమునం దైనను కట్టుదలను జూపి పనిజేయుట స్వరాజ్య సంపాదనమునకు మంచి సాధనము. అట్టి పారిశుధ్యము గలుగునపుడే స్వరాజ్యసభవము ప్రజలకు సాధ్యమగును. భరతఖండమునకు మద్యపాన మానకు జతగ నల్లమందు కళంకమును గలుగజేయుచున్నది.

చీనాదేశమునకు నల్లమందు పరమానగ్రములను గలుగజేయుచున్నది. ప్రజలు నల్లమందు త్రాగుట కలవాటుపడి నిరంతరము మాంద్యమునందు మునిగి స్వధర్మ నిర్వహణమును జేయజాలకున్నారు. భరతఖండము కొట్ల రూప్యముల నల్లమందును చీనాదేశమున కెగుమతిని జేయుచు ధనము నార్జించుచున్నది. ఇదివర కేర్పడిన యంతరాతీయ నిర్ణయము లి విషయమునను జేసిన నిర్ణయములను భారత ప్రభుత్వ మంగీకరించి నల్లమందు ఎగుమతిని తగ్గించినను నల్లమందు నమ్మి ధనార్జనను జేయుచున్న కళంకము భారతభూమికిప్పుటికిని గలదు. నానాజాతి సమితి యుద్ధముల నాపుటకును కలహములను నివారించుటకును దోడ్పడజాలకపోయినను నైతికసమస్యలను నిర్ణయించుటకై నను నుపయోగపడుట కొంత ప్రయోజనకరము. మద్యనిషేధము నవలంబించిన యమెరికారాజ్యము నల్లమందు విషయమునను సయితము నాయకత్వమును బూనుట కార్యసిద్ధికి శుభసూచకముగనున్నది. జపివాయందు గూడిన జాతి సమితియందు నల్లమందును నిషేధించుట కన్ని రాజ్యములును సంగీకరించినవి. భారత ప్రభుత్వమును నిషేధము సంగీకరించుచు స్వదేశోపయోగమునందు మాత్రము స్వాతంత్ర్యమును గోరినది. ఆ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతినిధు లంగీకరించిరి. కాని

భారతప్రభుత్వము దేశమునందు విపరీతముగ వ్యాపనమునందు గల నల్లమందు వాడుకను సయితము తగ్గించుటకు ప్రజల యార్థిక నైతికస్థితిని రక్షించుటకు దేశమునందు సయితము నిషేధము నవలంబించవలయును. స్వదేశస్థితి యెటులున్నను విదేశమునందలి నల్లమందు వ్యాపారమును నైనను నిషేధించవలసిన పాధ్యత ప్రజలమీదను ప్రభుత్వముమీదను గలదు. నానాజాతి సమితియందైనను ధర్మక్రతివకు గల బలమును ప్రయోజనమును ద్రవ్యప్రతిష్ఠకును జలప్రతిష్ఠకును గలుగజాలక, అమెరికా రాజ్యము తనకు గల ధర్మక్రతివను వినియోగించుటకు నానాజాతి సమితియందు జేరి ప్రపంచమునందలి రాజ్యవ్యవహారములందు ప్రమేయమును గలుగజేసి కొనకపోయినను నైతికధార్మిక వ్యవహారములందైనను ప్రమేయమును గలుగజేసికొనుటకు జాతిసమితియందు జేరి పనిజేయుట ధర్మముగ నున్నది. జపివా సభ నిర్ణయముల కనురూపముగ నల్లమందు దుర్లయమైనను సశించుటకు సకలరాజ్యములును ముఖ్యముగ గారణభూతమైన భారతరాజ్యమును ప్రయత్నించి యన్యాయాజ్ఞ విత్తమునందు భ్రమను వదలుకొనుట మానవధర్మాభ్యుదయమునకు బరమసాధనము గాగలదు. ఈ మహాసత్యమును బోధించిన గాంధీమహాత్ముడు రాజద్రోహదోషమునకు దండనము ననుభవించుచున్నాడు. ప్రపంచమునందు జ్ఞానోదయము గలుగుట కన్ని కల్పములు గావలయునో పరమాత్ముని కెఱుక!

దేశభక్త లాజపతిరాయిగారి యారోగ్యము.

మానవులు దైవభుటనములను ప్రతిఘటించుటకు జేసెడి ప్రయత్నములు మహావిపాదమును గలుగజేయగలవు. దయామయడైన మహాదేవుడు క్షమింపలేని మహాపరాధములు లేవని యన్ని మతములును బోధించుచున్నవి. క్రైస్తవమతమునకు ప్రాణము క్షమణకీలము. క్రీస్తు స్మరణమాత్రమే సకలపాపాపశమనమును జేసి స్వర్గ వాసము నీయగలదు. కన్నుకుకన్ను అంగము నకంగము బలిగావలయు నను నైతానుసిద్ధాంతమును బరిహరించి క్షమార్పణసిద్ధాంతమును బోధించి క్రైస్తవమతమును క్రీస్తునిమర్ధించెను. క్రైస్తవమతస్థుల మనువారవలంబించెడి పద్ధతిమాత్రము వారి మతసిద్ధాంతమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. జ్ఞానులందరును క్రైస్తవమతము పాశ్చాత్యరాజ్య మహిమలందు మృతక శేఖరముగనున్నదని తలచుటయందు విచిత్రము లేదు. దేశభక్తిని దైవభక్తిని బోధించిన గాంధీమహాత్ముడు, లాజపతిరాయి మొదలగు మహానుభావులు దేశద్రోహమునకును రాజద్రోహమునకును నిర్బంధములననుభవించుట దైవమర్శిపాకముగాని ధర్మముగాదు. లాజపతిరాయిగారి రసారోగ్యస్థితియందున్నటులు కొంతకాలము నుండియును వార్తలు బయలుదేరుచున్నవి. ఈదేశభక్తునకు కాసరోగ లక్షణములు గనుపించుచున్నటు లనుమానము గలుగుచున్నది. లాజపతిరాయిగారి యారోగ్యమును ప్రాణమును భరతఖండమునకేకాకను ప్రపంచమునకంతకును నుపయోగకరము. అట్టిమహానుభావుని అనారోగ్యస్థితియందు నిర్బంధమునం దుంచుట సకల ధర్మములకును విరుద్ధము. సకాతు వాలాగారు పార్లమెంటునందు వింటురునుప్రభువును లాజపతిరాయిగారిని విడుదల జేయుటను గురించి అడుగగా అవిషయమున యిండియామంత్రియిండియాప్రభుత్వమునకు వ్రాయుదలంప లేదనియును యిండియా దొరతనమువారే తగినరీతి నెనరింపగలరనియు నలెడునుడివెను. ఉద్యోగుల ప్రతిపాసంరక్ష

పరస్పర విరుద్ధమైనవి. జయిలు బంధనల ప్రకారం మిశ్రాధికారినిగాని విడుదలచేయవలెను గాన లజ్జకరణయ్యగారి కప్పుడే విడుదలచేయవలెను అన్నది గాని క్రొత్తనిబంధనల నిపుడే అమలలోనికి తెచ్చిరి. వానిననుసరించి యీసాక్షిగమగూడ రద్దుపడి పోయినది. లజ్జకరణయ్యగారికిను 8 నెలలు కారాగృహమున నుండినగాని శిక్షాకాలము పూర్తిగాదు. ఈ విషయమున ఆ గ్లడేషపు కార్మికకమిషనరు క్రద్ధపరిపావలెనని డి. చమనలాలుగారు వారికి తలపెట్టినవారిని, లాలాజీని పరీక్షించవలెనని డాక్టరు నీలచందుగారిని జయిలు ప్రద్యోగులు కోరగా వారు పరీక్షించి యిది కాసవాధియే యని తెలిపిరి. జయిలు ప్రద్యోగులగూడ నటులే ఆభిప్రాయ పడిరి. ఈ డిజిటల్ డిపార్ట్మెంట్ వ్యాధిగ్రస్త వైద్యుని అందరు నెవ్వరినిరి. రక్తమునుమాత్ర మింకను పరీక్షించలేదు. దానిని పరీక్షించినగాని యిది కాస వ్యాధియని నిర్ధారణగా తెలుప వలెనని, జయిలు డిజిటల్ గుల కోరిక ప్రకారము డాక్టరు బెల్ రాంగారు గూడ లాలాజీని పరీక్షించిరి. ఇది కాస వ్యాధి (ట్యుబర్క్యులోసిస్) కాదనియు కాలేయమునందలి వ్యాధివలననే డిజిటల్ గుల వ్యాధిగ్రస్త వైద్యుని దనియును వారునుడివరిని లాహారు నేషనుకాత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రస్తుతము కాస వ్యాధికి చేయ దగినచికిత్సయే ప్రద్యోగు చేయుచున్నారు. విశ్వ రక్షణభారమును బూనిన విశ్వనాథుడే యీ విమల చరిత్రునికి సంపూర్ణాయురారోగ్యాదు లొసంగి బ్రాచుగాత యని కోరెదము.

గాంధీమహాత్ముడు: సర్ శంకరనాయకుగారు

అసహాయోద్యమమును గాంధీమహాత్ముని సర్ శంకరనాయకుగారు నిష్కారణముగ నతికఠినముగ నిందించుటయు, బాంబాయిలో జరిగిన నానాకక్షల నాయకులసభ కధ్యక్షతనహించి సభామధ్యమున పట్టరాని దురాగ్రహమున నధ్యక్షతనవదలి సభ నుండి తలదాచుటయు, అంతటితోనైన శాంతి నొందక "గాంధీ అరాజకము" అనుపేరుతో నొక గ్రంథమును వ్రాసి ప్రకటించుటయు లోకవిదితమైన విషయములే. ఆ గ్రంథమునందు తన కవమాన కరములగు విషయము లున్నవనియే సర్ మైకేలు ఓడయ్యగారు సర్ శంకరనుగారిపై వాంగ్మదేశ మున మానప్రాధియోగమును తెచ్చియున్నారు. జగద్వంద్యుడగు గాంధీమహాత్ముని సర్ శంకరను గారిటు లనవసరముగ నిందలవాలు చేయుటవల నను పాశ్చాత్య నిరంకుశోద్యోగంలో మిక్కిలి తీవ్రస్వభావులైనవారైనను వ్రాయు సాహసింప జాలనిరినని స్వదేశీయులగు శంకరనాయకుగారు మహాత్ముని సర్వేతుకముగ నిందించుటవలనను సకల ప్రపంచవాసులకును ముఖ్యముగా భారతీయులలో హేచ్చునుండిన సర్ శంకరనుగారిపైగల కారవభావము ఊహించెనట కెట్టి సంశయమున లేదు. ఇట్లు తాము ప్రజలకారవమును గోలుపోతిమని సర్ శంకరనుగారుగూడగ్రహించగలుగుట చాలఅనుకూలము. గత వత్సరమున ఏప్రిలు 4 వ తేదీని సర్ శంకరను గారు బాంబాయి నగరమునందలి యిండియను సోషలు రిఫార్మరుపత్రికా సంపాదకులగు కె. నటరాజనుగారికి వ్రాసిన లేఖ వేరొకచో ప్రకటింపబడెను.

మీరందరను గాంధీగారిపట్ల భక్తిగల

వారివలె పైకి కబురులు చెప్పుచునే గాంధీ గారిని నాయక పీఠమునుండి తొలగ ద్రోసి తిరి. మీ భక్తి ప్రవృత్తివన్నములు నాల్గు తుదనుండి వెడలినవే గాని మనఃపూర్వక

ములు కానే గావు. నే నన్ననో (వ్యవహార సంబంధమున) గాంధీగారిని నిందించును మనఃపూర్వకముగ నివ్వబడిన గూడ గాంధీ గారిని కారవించుచునే యున్నాను. గాని క్రొత్తకు నాపై కారవములేదు గాననే నీ విషయమున క్రద్ధగా పనిచేయబూనినచో ప్రజలు వివేకార్థములను కల్పించుటకు సంకోచమున నే నందులకు సిద్ధముల లేదు."

అని సర్ శంకరనుగారు నటరాజుగారికి వ్రాసిన లేఖయందు వివరించిరి. సర్ శంకరను గారి నిర్భయ స్వభావమును నిశ్చల జేతభక్తిని సంఘసంగ్రహాభిరతిని గూర్చి ఎవ్వరును సంశయించజాలరు. శిశుకోపికి పశ్చాత్తాప ప్రాబల్యము విధిక్రమముగంట వలన పరమశాంత స్వభావుడగు గాంధీమహాత్ముని నిర్దోషత కముగ తూలనాడి నందువలన తమకుగలిగిన మనస్తాపమును కోవను లయ్యు నకుటిలస్వభావులగుటచే సర్ శంకరనుగా రిటుల వెల్లడించిరి. ఇది చాలప్రశంసనీయము. సర్ శంకర నుగారు నువ్వినటుల గాంధీమహాత్ముని పట్ల నిశ్చల భక్తి గలవా రిపు డుదదనియే చెప్పవలసి వచ్చుచు న్నది. శ్రీమూర్తి విజయరాఘవాచారిగారు తెలిపినటుల మహాత్మునిచే నత్యంతముగ నిశ్చలపరమైన వారిలోనే వెక్కండ్రు మహాత్మునిపట్ల నిపుడు కృత్రిమభక్తిని చూపుచున్నారు. ఇది కాలమహిమ. కాలనిరూపకుడగు సర్వేశ్వరుడు భక్తరక్షకుడు ధర్మసంస్థాపకుడు సర్వప్రియుడు గాన నా దేవదేవుడు సత్యధర్మనిరతుడును సమకాలీనులగు మహాత్మునికి విజయము నొసంగుట ధ్రువము. ద్వేషభావ మూనుటయే గాక దానిని కఠినతమముగ వెల్లడించుటకు గూడ జంకని సర్ శంకరను నాయకుగారే యిటుల తమకు మహాత్మునిపట్ల గల పూజ్యభావ మును వెల్లడించుచు కళభక్తిని వెల్లడించువారిని మండించుట చాల సమయానుకూలము. దీనిం గనియొక దేశీయులు తమ ధర్మమును లెస్సగా గ్రహించి మహాత్ముని బోధనల సత్రికమింపకుండు కొనసాగింతురు గాక యని నమ్మెదము.

నాగపూరు సత్యాగ్రహము - ఆంధ్రుల కార్యదీక్ష

ఈ నెల 18 వ తేదీని గాంధీమహాత్ముని శిక్షాదినమగుటచే ఆ నాడు నాగపూరునందు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు వివిధ రాష్ట్రముల వారు చేరి ఆంధ్రుల వలంటీరులకు మించకుండు వంప వలయునని నాగపూరు సత్యాగ్రహసంఘము వారు ప్రకటించిరి. ఈ యాహ్వానమున కప్పుడే ఆంధ్రవీరులు సంసిద్ధులైరిన నేడు గుంటూరు రాజ మహేంద్రవరములనుండి వచ్చిన తింతివార్తల వలన స్పష్టమగుచున్నది. రాజమహేంద్రవరమున ఎనిమిది మంది వలంటీరులు నాగపూరుకు వెళ్లుటకు సం సిద్ధులై కాంగ్రెసుసంఘమువారికి తెలిపిరి. వారు రాష్ట్రీయసంఘమువారి అనుమతికొరకు నిరీక్షించు చున్నారు. నేడు నెల్లూరులో జరుగనున్న రాష్ట్రీయ సభలో నీ విషయము చర్చించబడుననియు అవశ్య ముగా వరుమతి యొసంగబడుననియు మాకు గట్టి నమ్మకము గలదు. నాగపూరు వెళ్లుట కంగీకరించిన వలంటీరులు వెంటనే తెలుపవలెనని గుంటూరు మండల కాంగ్రెసుసంఘమువారు గూడ ప్రకటించిరి. దేశమునందు కలతలు కక్షలు కల్యములు భాగాజంబరములు కడు ప్రబలముగా నున్న ఈ కాలరాత్రియందీ సత్యాగ్రహసన్నాహ మొక్కటియే సాధామనీలతకవలె నలరారు చున్నది.

దేశీయు లీ సంసిద్ధమున పల్లెనుటకంటె ప్రధాన మును కవిత్వమునగు కర్తవ్యము వేరెద్దియునులేదని మేము ట్టికన్యకముతో విన్నవించుచున్నాము.

కమిషనులు, కమిటీలు.

(న్యూ ఇండియా)

ఈ కర్మకాండని దేశమునందేకకమిషనులు, కమిటీలు నియమించెదను. వీనినిగూర్చి కొంతకంత వివరముగ వ్రాసిన ఇంచితపు సంఘమునకు మనము కృతజ్ఞత జూపవలయున్నది. కమిషనుల కమిటీవిచారణల ఫలిత మేమైనదియో తెలుపబడ లేదు గాని విచారణల కై ఎంత కృషియైన దియెమోతము తెలుపబడెను. ఈ రెండు పదములకును గల భేదమును తెలుపలేదు. గత పరిసంకర్షణములలోపుగ 65 కమిషనులు కమిటీలును నుండెను. వానిలో కాసనభల శిగ్గానులు కలన 18 యొ, ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడినది 41. రాయలువారిచేకలన 2 ను భారత రాజ్యాంగ మంత్రి నిర్ణాయించిన నియమించుడివి 4 గున, ఈనాటి విచారణలకు కృషియు 68.12 లక్షలయ్యెను. పారసీకోద్యోము లను గూర్చి విచారణ చేయుటకు నియమించబడిన ఇన్స్టిట్యూటును సంఘమునకు 10.52 లక్షల యాభ్యుదయ వ్యయమయ్యెను. సంస్కరణముల విధానమునూర్చి సలహా నొసగుటకు పర్యటము గారించిన సౌతుబకో సంఘమునకు 629 లక్షలు, సర్ నిలియం ఆస్ట్రేలియన్ యాజమాన్యమున కూడిన రైల్వేకమిటీకి 4.45 లక్షలును, కలెక్టర్ విశ్వవిద్యాలయ కమిషనుకు 8.70 లక్షలును, భారత ఆర్థిక విచారణ సంఘ మునకు 8.81 లక్షలును భారత పారిశ్రామిక విచారణ సంఘమునకు 804 లక్షలును నయ్యెను. ఇతర కమిటీల వలనను కృషి యధికమయ్యెను. సర్ భావను బ్యాంకింగ్ ను స్థిరగారి కరెన్సీసంఘమునకు రూ. 2.88 లక్షలు, ఇంచితపు కమిటీకి 1.62 లక్షలు, పంచదార కమిటీ 2.70 లక్షలు, తర పతిసంఘముల కమిటీ 1.80 లక్షలు రెజిస్ట్రాల విచారణ సంఘము 2.28 లక్షలు. అనేక కాళులనుగూర్చి జరిగెను. హామీ డిపార్టుమెంటులో 16 రైల్వేకాళులో 6 పబ్లిక్వర్క్స్ కాళులో 6 వైసిఐ కాళులో 8 ను విద్యాకాళులో 5 ను, భారతవర్తక సంఘకాళులో 6, రెండు కృషిసాము 6, పరిశ్రమలు 8, ఆర్థికకాళులో 5, విదేశీరాజ్యంగకాళులో 4, వైవిధ్యరణ జరిగెను. ఇంచితపు సంఘ ముదహరించిన ఇన్స్టిట్యూట్ చేసి కమిషనులు మాడుకొచ్చి. ఇట్లుండ మరల నొక రాష్ట్ర కమిషను నియో జించబడినది. కమిషనులభ్యుత్పత్తు ఈడికమే ప్రకటింపబడి యున్నది- 1928-29 వ బడ్జెటులో ఈబట్టివ సర్వసేనుమిమ నుకై 3 లక్షలును, భారతవర్తక విచారణసంఘమునకై 1 లక్ష యు ప్రత్యేకింపబడినవి. మరి రెండొంఘములు ఎవరుసంఘము వైసిఐ సర్వసంఘములనూర్చి బట్టికలో కేర్చలేదు. ఏల నుద హరించలేదో, ప్రభుత్వమువారు సమాధానము చెప్పవలసియుం దును. వైసిఐకాళులందు ఎంత డిరెక్టర్యము మనుమండినదియో ప్రజలు చెప్పవలెను ప్రభుత్వమువారు సంకేతించిరి? భారతసేను ఇ. పీ. యల్ సేలను భారతము హైదరాబాద్ సభ కృషికిరింది ఎవరనుఘ నివేదించు నూర్చి నిర్ణయల గావించును. రాజ్యాంగ మంత్రికిని భారత ప్రభుత్వ మునకును ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచునే యున్నవి. ఈ లోపున సెలభుచ్చి 60 కోట్లకు తగ్గింపబడదని నేపావాడు ఊని తలంపని ఇంచితపుసంఘము వ్రాసెను. ఇన్స్టిట్యూటు కమిషను కిసార్లులకు ఫలితముగ సాజుకు 668 60 లక్షల కృషి మధికమైనది. ఇదిగూడ చిల్లర ఎంతయోద్రవ్యము కృషియైనది. విచారణల ఫలితము ద్రవ్య వినియోగమును బట్టియుండి మేము చెప్పుటలేదు. ప్రజాసామాన్యముయొక్క విద్యాభివృద్ధిని బట్టియే మనము లెక్కపెట్టవలెను. అంతయుగాక కమిటీలయొ రిషయాలని లాభముందినను, సామాన్యముగ నిన్ని నిగమించి యుండుటచే తగిన ప్రతిఫలము లేదని ఇంచితపు సంఘము తలం చెను. ఇంతకై పెద్ద యేర్పాటులను తిరుమగ గావించుట.

డాక్టరు బెనెంట్: డాక్టరు బెనెంట్గారు ఇక్కడు ప్రముఖ ఆరోగ్యకాండనున్నది. రాగలవారము నుండు 15 మె తిరు కని యథావిధిగ నిర్వహించుచున్నదియే తెలియుచున్నది.

మికడకన్యాసము: డాక్టరుగలముక్క అభివృద్ధి కరింది ఎమ్. ఎస్. కోటికొరక. పి. పి. గురజాడరాజు 14 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు తుమరవృత్తిమొదలి పడి, 1 వ సంవత్సర కృషియంది యున్నది.

॥०६॥

సమీక్షానమునకు వనివాండ్రిందరును సమ్మతింపలేదుగాని
వారిలో చాలమంది పనిలో ప్రవేశించుచున్నారు. అన్ని విధాల
లోను పనిచరుగుచున్నది. కొన్నిటిలో సమామందియు కొన్ని
— ముగియబడియు పనిలేదుగానున్నారు (ఆ. 10)

విదేశ వార్తలు

లజపతిరాయగారి ఆరోగ్యము

కామన్వెల్త్ యందు ప్రస్తుతము

శిక్షను తగ్గించుటకుగాని ఆరోగ్యమును విచారించుటకుగాని కార్యదర్శి నిరాకరించుట

లండను, జూన్ 11:—లలా లజపతిరాయగారు తమ వ్యాధిచే బాధపడుచుంటుంటే, ఆతని వయస్సును, భారతదేశమున కాలి జొరవైన గొప్ప సేవలను గమనించి, ఆతని ఇంకను ఆనందనివలసియున్న కష్టాలను గట్టజేయవలెనని కామన్వెల్త్ యందు సభలకు బాలాగారు కోరిరి.

వింటర్స్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఈ విషయముల నిశ్చయించు కొనుటయందు భారత ప్రభుత్వమువారికి అధికారము గలదనియు అందుచే భారత కార్యదర్శి జ్యోత్సము గారి గియ కొనడనియును నుడివెను.

లలా లజపతిరాయగారి ఆరోగ్యమును పరించి కనుగొనెదరా యని రీతిని చేసిన గారు వింటర్స్ ప్రభువు నడిగెను. వింటర్స్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఈ విషయమున పీలు ప్రభువుతో సంప్రదించెదనని నుడివెను. కాని ఒక క్షణమున ఆ ఆరోగ్యమును గురించి ప్రస్తుతము వివరముల కనుగొన నెడల నియోజ్య ప్రతిభయిది ఆరోగ్యమును గురించియు వివరముల గోరుచుందురు, అందుచే ప్రజాధీనమైన దుగ్గనామగు భారతాధ్యక్షుడు భారత ప్రభుత్వాధికారులు, ఖయిదీల ఆరోగ్యమును నిర్లక్ష్య మొనర్చుచున్నారని నమ్ముటకు తగిన కారణము లేపోవుటచేత చేసిన గారి మాటల నంగీకరింపబడినది చెలివెను.

లాసేను సమావేశము

మరియొక కీమసితి

లాసేను, జూన్ 11:—ఈ సమగ్ర ప్రభుత్వమునకు, తమ వాతావరణమునకు వైద్యక పరామర్శలను కాలి జొరవైన చెల్లిచెదరిన దెలుపుచు ఇన్స్టిట్యూషన్ గారు మిత్రులందరి కంపిన లేఖనలన కర్మచారములు తిరిగి క్లిష్టములయ్యెను.

పల్లికు సర్వీసులు

మాస్టర్స్ గార్డియను పత్రిక సలహా

లండను, జూన్ 11:—పల్లికు సర్వీసు కమిషనును గురించి “మాస్టర్స్ గార్డియను” పత్రిక సంపాదకీయ వ్యాసమునందు బాసెను. ఎంతయో పరిపాలనాసభలకు ఉద్యోగ శాఖల మూలాధారమును కుదముట్టించుట భారతదేశాధ్యక్షుని కనుకూలముగాదు, భారతదేశము, స్వాతంత్ర్యమును వాఙ్మతానుభవ స్థానమును గోరుచున్నది. కానిదేశము నందలి విభేదములచే, చాలకాలముకలకును, వివరము నుండియు హంగ్లదేశము సరఫరా చేయుచున్న అధికారులు భారతదేశమున కవసరము కలిగియున్న మార్పులకుండును నూడ ప్రస్తుత మత్యాసకర్మకమైనది, వరసరము సరిగ నధికమొనర్చుట. భారతదేశ చారిత్రమును సాంఘిక చారిత్రమును, అభ్యుత్థమగు భారతీయ వైభవమందును, ఎక్కువ పరిచయము గల్గించుటవలయును.

పర్షియను మంత్రివర్గము

టెహరాన్ జూన్ 11:—పర్షియను మంత్రివర్గము రాజీనామా నొసగెను.

సామ్రాజ్య వాయువార్తలను నిర్మాణమును గురించి సామ్రాజ్య ఆర్థిక సమావేశమున చర్చించబడునని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రకటించుచు చెలివెను.

బ్రిటిషు జాతీయ ఋణముల నిధి నేర్పరచి ప్రస్తుత కర్పణములందుకు 40 మిలియనులను రాబోవు వత్సరము 45 మిలియనులను తరువాత సం॥ 1925 మిలియనుల నొప్పనగా అందు నియోజ్యవలెనను తీర్మానము కామన్వెల్త్ లో సంగీకరింపబడినది.

బల్గేరియా విప్లవము

ప్రజల ఆమోదము

నూతనమంత్రివర్గమువారి ప్రకటనము
సోఫియా జూన్ 10:—బల్గేరియా ప్రభుత్వమును కూల దోయుటకు చేతనుండు దిన్ని ప్రాంతములవాగును వార్షించిరి.

నూతనమంత్రివర్గము వారు గావించిన ప్రకటన యందు ఇట్లుంటును. నూతన ప్రభుత్వమును ఎంతటి దౌర్జన్యమైనను చలించజేయబోదు. ప్రజాసామన్యముయొక్క ఆమోదముచే నీ ప్రభుత్వము బలపరుచబడెను. నిజమగు ప్రజాస్వామ్యపాలనమును తిరిగి స్థాపించుటకు నూతన ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

నూతన మంత్రివర్గము

కలనలు పూర్ణాపుగారు సంగ్రామమంత్రిగ నియమింపబడెను. కాలోపుగారు విదేశాంగ మంత్రిగ నియమింపబడెను.

ఈ దినమున బ్రిటిషు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీల ఆమెరికనురాయ భారతగ్రామ్యాలయములందరూ ప్రజలగుంపువారు గొప్ప ఆర్థిక టన్ను నొసర్చిరి. నూతన ప్రభుత్వమువారు దృఢముగ కాంతిని కాపాడెదనని లాజనిపు గారు విశేషము రాయబారుల కథము మొసగెను. ప్రాంతమంత్రు లికవులు విశేషము రాయబారగ్రామ్యాలవారి కిట్టి ఆభయమునే యొసగిరి.

ఇదివరకు మంత్రిలుగనుండి నూతన ప్రభుత్వముచే నరెట్టు జేయబడిన నూ చాపు మిక్తాపుగారు తదితరేవలదిరి

నైనిక శాసనము ప్రకటించబడెను

ఆస్ట్రేలియన్ మొక్కయు వార్తాపత్రికలయొక్కయు స్వాతంత్ర్యముతో జ్యోత్సము పుచ్చుకొనవలదని నూతన దేశయాంగ మంత్రి స్థానిక సంఘములకు తీర్మానమొసెను.

నైనిక శాసన మొకను ప్రకటించబడెను. తండ్రి, తెలిపాను వ్యాపారములు యథావకారముగ నీ నిర్వహింపబడు సాగుచున్నవి.

స్వల్పపాఠములు

సామ్రాజ్య కర్మసానుకుల బల్గేరియావారికి విప్లవకారులకును ఆర్థికమంత్రి స్వల్పపాఠములు జరిగెను. ఇదివరకు విప్లవమునందు నల్లను పోలీసులు, ఒక స్వల్పమంత్రిమే నాతులైరి.

ప్రత్యేకమంత్రి గాక కర్మసానుకుల సంఘకార్యనిర్వాహక కర్మమువారును, మరింతయు కొందరును నూడ నరెట్టు జేయబడునని చెలియచున్నది.

విప్లవకారణము

ఇటలీల సర్వీసును మేసిదోనియా యందలి బల్గేరియా కొకజ్జీను యుద్ధమును అణగదొక్కటకు బల్గేరియా ప్రాంత మంత్రి కర్మమువారు సర్వీయాతో గలసి గావించుకొనిన యొడబడికచే జరించిన అసంతృప్తియే ప్రస్తుత విప్లవమునకును నిమైక కారణము.

విదేశీయ అభిప్రాయములు

జుకోపుగారు తనవిషయమును నిజపు కొకకలెనంటే నైపుణును బలపరుచుననియు అట్లొనర్చుట లిటిలు ఎంటైటి వారంగిరింపరిన ఫరాను ప్రతిభా తలంచుచుండెను. ఈ విప్లవ తరుణమును తుక్కులు తమ స్వలాభముల కొరకువయో గించుకొనెదనని “వెలియ జన్ను” భయపడుచున్నది.

సర్వీయాస్థితి

బెల్గ్రేడు, జూన్ 10:—విప్లవవార్త జేసతోడ నీ సర్వీయా మంత్రివర్గమువారు సమావేశమై చర్చించిరి. ఈ విప్లవము బల్గేరియా జాతీయకర్మచారమే యైనను, ఇందువలన నూర్జీయు డెంబడికకు భంగముగలదనియు అందుచే సర్వీయా కర్మచారముల కొందు జ్యోత్సము గలదనియు స్వంత అధికారులెంచుచున్నారు.

నష్టపరిహార సమస్య

బ్రిటిషుమంత్రివర్గము

లండను జూన్ 11:—బర్మసు మెమోరాండమునుగురించి చర్చించుటకు మంత్రివర్గమువారు సమావేశమైరి. ఈ సందర్భమున ఫరానురాయబారి ఫరాను అభిప్రాయములను తెలుపగా వానినిగూడ విచారించిరి.

యూరసంకు సాత్వికనిర్మాణమును వెంటనే వదలివేయవలెనని గోరుచు మిత్రము డలి యంతయు సేక గ్రీకులుగ నొక లేఖకు తయారుజేసి బర్మసీ కంపనలెని పొయింకేరుగాను చాల అతులతో నున్నారని నమ్ముచును తావునుండి చెలియుచున్నది.

నష్టపరిహారములను గురించి చర్చించుట కిది ప్రథమము

బర్మసునిన విషయముని పొయింకేరుగా రెంచుచున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నన్నుటికంటె ముందుగా నష్టపరిహారముల చర్చయే బర్మసులెని దృఢముగ నమ్ముచున్నారు.

యూరసంకు హత్యలు

ఫరాను క్రొర్యాములు

బర్మసు, జూన్ 11:—గతరాత్రి డార్మకు డునందు చిరుగురు బర్మసు ప్రజలు తుపాకిగుండ్లచే చంపివేయబడిరి. రాత్రి పీఠులందు తిరుగురాదని ప్రకటించిన కాలమునకు వైన నింకను పీఠులందు గాన్నించినవారి యందరివైనను ఫరాను నైపులు తుపాకుల ప్రేల్చిరి. పురమందరమునెడల రెండు మరణిరంగులుండుబడినది.

నైనిక శాసనము ప్రకటించబడుట

బర్మసు, జూన్ 1:—దార్మకుండు సగరమునకు వరిసర ప్రాంతములందును ఫరాను, అధికారులు నైనిక శాసనమును ప్రకటించిరి. ప్రముఖులను చాలమందిని, జామీనుగా నరెట్టుజేసిరి. ట్రాను మోటారుబండ్లను అందుపోవుచున్న వారిని పరిశోధించుచుండిరి. ఫరానువారు 100 మంది నరెట్టుజేసిరి, పట్టణమంతయు నిరసమయ్యెను. ప్రజలెవ్వరును నెలవలకు నచ్చుటలేదు.

అరెస్టులు

దార్మకుండుండు డిప్యూటీ పోలీసుగారి డెంటు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరును మరి 100 గలరు అరెస్టుజేసిరి. గత దినము పీఠులందు గావించబడిన ఇరువురు ఫరాను అధికారుల హత్యల సందర్భమున నిట్లొనర్చబడినది.

ఒక బెల్జియను కాశలానైకునివై తుపాకిగుండు కదలబడినది. నైపుడు తిరుగ ప్రేల్చెను. ప్రభుత్వమున తుపాకి ప్రేల్చినవాడు పాపిపోయెను.

చర్చికేసు

లండను, జూన్ 11:—వికారణముచే చర్చిగారు విచారణార్థము భారతదేశమునకు వింపువలెనంటే చెలువవలెనని భారత కార్యదర్శిని గోరుచు, హేలియను కార్మకులు అట్ల ప్రకారము కొంపలెంచినవారు ముద్దాయిని వకలివెట్టగలెనని తీర్పుజేసిరి (చర్చిగా ఇండియన్ రైల్వే బోర్డు సభ్యుడు మే 18 తే తిరగడు ఇండియన్ పీనలు కొండననుసరించి నేగమొనర్చెనని కేసుచేయబడినది.)

ముద్దాయి వాదన

ముద్దాయి తంపున కో. మన్ బుహులు వాదించెను. ముద్దాయి నేరమొనర్చెనని నమ్ముటకు తగిన ఆధారము లేదనియు చర్చిగారు ప్రానినబాలులనే ఆధారమొనర్చుకొని నేరమోపించబడినను ఆతడు తెలినిగా నున్నప్పుడు ప్రాయశ్చిద్యము, చిత్తము కరియగుస్థితిలో లేనప్పుడు ప్రానియొండెననియు ముద్దాయి తంపున వాదించెను.

వ్యాయముర్తి డార్మింగుగారు తీర్పుజేప్పుచు చర్చి 418 రూలు వి. పి. సి. కింద నేరమొనర్చెననియు, కాని ప్రస్తుత మారకు 161 సెక్సన్ కింద నేరమోపణ మొనర్చబడియెననియు ఈ విషయమున వివిధముల చర్చించువలెననియు చెలివెను. ముద్దాయి లేఖలు, మతిస్థితిమలే క్షుధురచింపబడలేదనివ్యాయముర్తి ఎంచి ఈ సందర్భమున వివిధముల చర్చించుటకు అంగీకారమొసగుచు తీర్పుచెప్పెను. కా॥ స్వాల్పమగునూడ నిం దేక్షింపించెను.

కర్నూలు జిల్లా కోర్టులోని

వి. పి. 14/1921 లోని అర్జి దార్మ

1. జై ని చిన్ని పుల్లయ్య. } సా॥ కో॥ వెలకుంట తాలూకా పెట్టి
2. నుబ్బరాయడు } కో॥ గ్రామం కాపురము
ఈ నెంబరులో కేసున డి. కె. శ్రీనివాసరావునైన నేను యిందుకు సలహాయునవాకి తెలియజేయునగా? నై పిటిషనుకు సంబంధించిన స్థిరచరారులను రిశివకు నైన నేను యూనెల 16-17 తేదీలలో కో॥ వెలకుంట తాలూకా పెట్టి కో॥ గ్రామంలో బహిరంగముగా యేలం చేయబోవుచున్నాను. గనుక సదరు వి. పి. లోని ఋణ దాతలు అందరున్న ఆ కేసు వాటికి ఆ గ్రామంలో హాజరువుండవలెను. ఆ భీరు నవాలు దార్మ నవాలు మొత్తము పూర్తిగా వెంటనే వాకు చెల్లించవలెను. యేలండ్లి జడ్జివారు భూయంచేసిన తర్వాత వాళ్లు స్వీకృతిగొన్నవారలు వారి స్వంతభవనములలో విక్రయ వస్తావేషా వ్రాయించి రిశివకు చేసికోవలెను, అని యిందుకు తెలుపబడుచున్నది.

డి. కె. శ్రీనివాసరావు.

కేసు నం॥ 7-1-21.

(778) మఠాధిపతిగారు, కృష్ణా జిల్లా

Ready For Sale. THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON.

A Comprehensive Directory of the various Business-men,
Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers,
Merchants & Industries of the principal Cities,
Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.

Price per Copy Rs 15.

Published Annually

Best Medium for Advertisements:

PRINTERS & PUBLISHERS

Business Directory Co.,

15 Angappa Naick Street MADRAS.

Telegrams : "KETHAKI"

Phone : 540.

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-5 ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు యౌ 1-4-0

505 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలను మీర తెలిపిస్తే సులభముగలవు వయస్సేకకణం 8 బుద్ధులకు పంపుడు.

506 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు అందరూ వ్యత్యాసములేక వాడతగినవి. ముఖ్యముగా తొంటాలముతో వాడిన మలబద్ధకము ఎంతకాలము నుండియున్నను మాయమగును. కక్షణము 6 బుద్ధులకు పంపుడు.

507 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, ఏజులు, బెణు అందు కో సైదాపురము, వాల నుభోదయ ఇది బిడ్డలకు కల్పకరము. (శ్రేష్ఠమైన మూలికలనుండి కాస్తా) క్షమగా తయారుచేయబడి

508 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

509 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి సుఖమిచ్చును. 12 బుద్ధులకు పంపుడు.

510 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

511 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

512 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

513 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

514 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

515 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

516 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

517 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

518 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

519 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

520 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

521 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

522 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

523 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

524 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

525 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

526 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

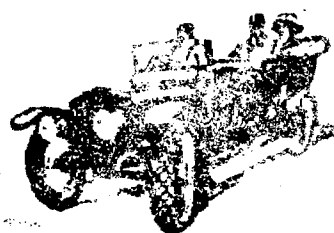
527 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

528 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

529 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

530 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు, 20 దినములకు పరిపూర్ణ బోషణము బుద్ధి 1-5 ధర 0-12-0

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

చిరుమామిడిలలో మోటార్ పాఠశాల, ఏ
కొరముల ఏరు కనుల కేయనో మున్నగు విషయముల
పెద్ద శిష్యులను, ఇతర విషయములకు ప్రాయశః—
600 మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.
The Modern Motor Institute 1/22 Broadway
MADRAS.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.
అప్రెంటిస్ షిప్ చేయబడినది. ముఖ్యముగా
కంటే ఫర్నచరీలనుగల ప్రాయశః.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టర్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
3081 పెద్దాపురం. (గోదావరితీర్థం)
పెన్సిల్ గ్రాఫిక్ అండ్ డిజైన్ "వెంకటేశ్వర్లు" పెద్దాపురం.

పాలనుగంధలేహ్యము

ఇది రక్తికృత్ శ్రేష్ఠమయినది సహజమైనది, మేను
కావల, మధుర, చర్మకోరములు, క్షోణ్ములు, మొదలగు
వాటిని ఇంజియను. 4 డెక్లీల బాణము.
20 ఈ డెక్లీ 1-4-0 ఏ. టి. 0-9-0

కూమ్మండలేహ్యము.

అత్యుత్తమ, నిర్మాణ, కాట్టరీ, మలబద్ధము, కమ
త్రో మంట, మొదలగు వాటిని వాడతగినది.
బాణము. 20 ఈ డెక్లీ 1-4-0 2 టి. ఏ. టి. 0-9-0.
ఓ. టి. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(3082-4) పెన్సిల్ గ్రాఫిక్ అండ్ డిజైన్.

మీరు 219

దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి

తెలుపు

కామశాస్త్రమును

పుస్తకమును కని, విని, చూచియుండురా
తదా,

ఇక్కడ మాకు వ్రాసిన లేఖలువల్ల రా
ఖర్చులులేకయే పంపెదము.

వికలు:

అతంతిగవా బోషణము

28 (రాత్రి, మదరాసు).

వెముడుకు

అమోఘమైనమందు

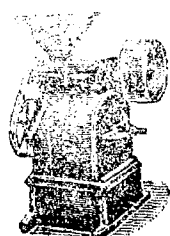
కుదరనిచోమీసామ్ముతిరు

గయిచ్చెదమనిష్ఠాంపువైఖరా

యనామాత్రాసింపబడును

బుద్ధికి రు4-0-0 వి.సి.వి.పుటవరకు

డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్స్,
మెడికల్ హాల్,
మారుతేరు, కృష్ణా జిల్లా

Head office:—
CALCUTTA.

బెట్టిసు రైసుహల్లురు అందు పాలిషరు

698

నెం 1, 2, 7 కల రైసుహల్లురు స్టాంప్ చేయబడి కక్షణము యివ్వబడును. ఈ హల్లులకు
విడిభాగములు ఎక్కడును సిద్ధముగానున్నవి. కిరెనైక్ క్రాసు అయిన ఎంతమున పోటీ ధరల
చొప్పున గవ్వచేయబడును. మరి యొకటి మీర ఆర్డరును పంపుటకు మా ధరలను
పోల్చి చూడగోరెదము.

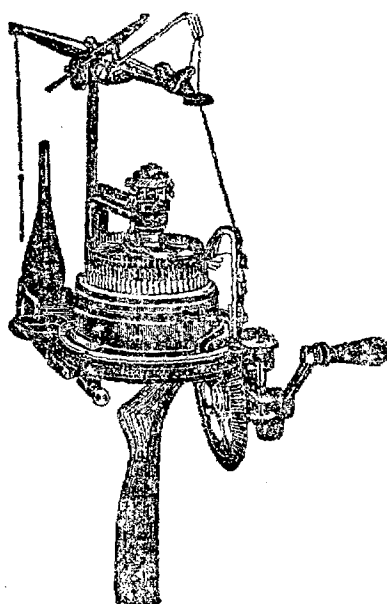
B. D. BERY & Co.,
8 Seaba Doss St., Madras.

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, వ్యవసాయ, కర్మాకారము మొదలగు పనులకు వుపయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రికిము, ధంసరినిము, చాలకాలము వరికు
బాగుగా పనిచేయును

మేజోర్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయములు, మొదలగు
వాటిని అల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యమందు
అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న డి హాబిస్ కో పేటెంటు నిట్టింగు
మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే
తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిశకు విలక్షణమునకు ప్రాయశః—

For Particulars apply to:
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram : "BRAD."

అష్టతాంజనము

THE MADRAS SIDDHA GURU AYURVEDIC PHARMACY.
THE PREMIER HOUSE FOR SASTRIC MEDICINES,
A REAL BOON TO SUFFERING HUMANITY.

"Siddha Guru Makaradwaja"

A GUARANTEED AND INFALLIBLE REMEDY FOR ALL ACUTE AND CHRONIC DISEASES.

Siddha Guru Makaradwaja is one of the most powerful and principal alternative tonics of the Hindu Materia Medica. It is one of the costliest medicines and is compounded of reliable ingredients such as Gold, Silver, Pearl, Coral, Bhasmas and some rare herbs. If this is taken twice a day without any restriction of diet, it would strengthen the system which has debilitated and enervated by excess of sexual indulgence. Loss of memory, loss of vitality, sleeplessness, tremor of limbs, prematurely aged appearance, palpitation, indigestion, spermatorrhoea, anaemic look, impotency etc., will disappear. Further, this tones the digestive and respiratory organs, rouse the appetite, purifies the blood and thus invigorates the whole system, improves the memory and mental strength. In all these ways this serves the purpose of promoting happiness in man and helps procreation removing the condition of old age. This may be taken by both the sexes in any climate as a general tonic. A trial will convince the public.

PRICE PER PHIAL OF 60 DOSES Rs. 15-0-0 30 DOSES Rs 8 ONLY.

Apply to.—Sarvanananda Siddasramam.

Telegram: "SIDDHA GURU"

WS 26 or 7

Post Box No. 1280, Madras

వసంత కుసుమాకరము

బసవరాజీయము
మహారాజ ప్రకరణము

419: క. పుట వసంతకుసుమంతు ముద్రాపాతముగ తరతరములనుండి అర్చితైద్యము ఉపయోగించుచున్నార. ఇంకక మీయ, అజీర్ణము, నిద్రలేకుండు మొదలగు వ్యాధులలోనూ మిక్కిలి విజయము. చలకర్మము రక్తమును కుడిచేయును. ఇంక కలిపిపూర్ణము, బంగారము, ముక్కము, కంక భస్మము, కాంకము, ఇత్యాది విలువగల ద్రవ్యములు గలవు. 30 మాత్రముగల సీసా 1 టీక రూ 50-0-0 ద్రవ్యముతో నూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి లిమిటెడ్

వసంతకుసుమాలభనము రూ 1,12,925-0-0 19 మార్చి 1955, మూంట్టూర్లో పోస్టు-మదరాసు

నిర్వహించు కార్యదర్శి ద్రవ్యములకు పట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

(కాంటా:— (1) 4/185, మూంట్టూర్, మదరాసు. (2) 402, మంట్టూర్, జి.టి. మదరాసు. (3) హైకోర్టు రియల్.

మొదట:— దాదా అంతు కో. పోస్టాఫీసు, నెం 269, వై.ఎస్.ఆర్. రోడ్ జి.టి. మదరాసు. అప్లికేషన్ అంతు కో. పోస్టాఫీసు, నెం 114, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శుద్ధ స్వదేశి బెంగుళూరు మేలు పట్టుచీరలు 381

చిలకపచ్చ, కనుపువ్వు, కంకకంకు, మేకువల్లము, ఎలుపు, రోగా, అకాశిర్ణము, అరంజి, కాశీరంగు నెరుకొను మొదలగు రంగులలో సాదా పట్టుచీరలును, సరిగ చేసిన పట్టుచీరలును కూడ సిద్ధముగానున్నవి. చిన్న అర్థతలము, పెద్దది అయినను మిక్కిలి కాగితము తక్కువగా వుండును. స్పెషిలేషన్ వాషు తీసుకొని వైకము యచ్చెదము. చూడకు, శ్రేష్టముగా గానంటి యిచ్చును. ఒకసారి చూచో లేకుండు చేసిమాదిక చూ నచ్చును మీకు తెలియును.

మాకం సుబ్బరాయశెట్టి అందుబ్రదర్స్,

పట్టుచీరల వర్తకులు, చాక్, బెంగుళూరు సిటీ.

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

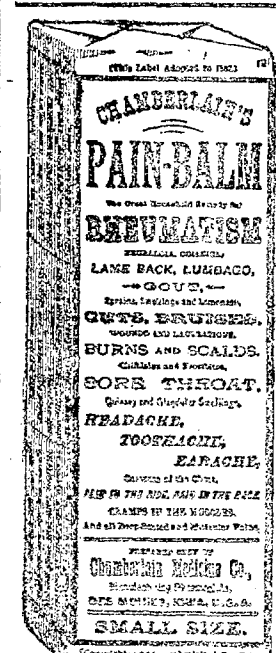

"ERASMIC" SOAPS & PERFUMES.

"ERASMIC" Perfumers, LONDON. PARIS.
To Be OBTAINED FROM ALL STORES & DEALERS.

గనకలియ

వి. సి. వింక్ చెరు:— అను నందు సెగకోగమును పూర్తి మాన్యును. వెంటనే గుణము కనబడి వాధ తగ్గును. మంట, చురుకు, గ్రహించుట అగును. వేడియు చీజములను కలిపి కట్టించిన సెగకోగమును అంతురము లేనంత మాన్యును. పథ్యములేదు. 16 ద్రాక్షల గ్రావకము 32 మాత్రలు 8 రోజులకు వాడవలెను. తెల. రూ 2-0-0, వి. సి. గా రూ 2-8-0. ఈ మందు బెజవాడలో బాంబాయి ప్రేడింగు కంపెనీ వారి సాపులీ కూడ అమ్ముడును. 678

చేంబర్లెనుగారి పేయిన్ బామ్

వారి సుపర్వలు, మొదల. నొప్పి, కాలినగాయములు, తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి, నడుకులు, చెబ్బలు మున్నగునవి దీనివలన తప్పక గుణముగను.

అన్ని బాగాలలో విక్రయమునకు 33 దొరకును.